

אוצר היום יום . . .

חודש אדר שני

משמחת הנישואין של
החתן הת' הרב לב יעקב והכלה טליה שושנה
וواسקאבויניק

כ"ז אד"ש תשפ"ב

י"ל ע"י

מערכת אוצר היום יום

אוצר

היום יומם . . .

חודש אדר שני

פתח דבר

בשבח והודע' להשי"ת הננו מוצאים לאור אוצר "היום יומ..." לחודש אדר שני, לכבוד יום הבahir י"א ניסן, מאה ועשרים שנה להולדת כ"ק אדמו"ר (תרס"ב-תשפ"ב), ושנת השמונהים להדפסת "היום יום" - בשנת תש"ג.

הקובץ כולל א) מקור כל פתגם. הדגשו השינויים והוספות כ"ק אדמו"ר על המקור. ב) הערות - דיוקים בקשר בין הפטגם לאותו יום, מלוקטים מקובצי הערות וביאורים, ומס' "היום יום עם הערות וציוניים". ג) קטע מתרות ריבינו הקשור עם הפטגם היומי.

הדברים נלקטו ונערכו ע"י כמה מתלמידי שיעור ג' במתיבתא ליובאויטש טראנטא. תודתנו נתונה להרה"ת ר' מיכאל א. שי' זליגסון, על הדברים שהבאו בקובץ מתוך ספרו היום יום עם הערות וציוניים, וזכות הרבים תלוי בו.

מערכת "אוצר היום יום"

חברי המערכת:

הת' מרדכי שי גארמן
הת' שניאדור זלמן שי גוראי
הת' שניאדור זלמן שי גלזמן
הת' מנחם מענדל שי זלצמן
הת' מנחם מענדל הכהן שי כהן

הערה כללית: כל פעם שנכתב "ח"א", "ח"ב" ו"ח"ג" - הכוונה לს' "היום יום הערות וציונים" ח"א, ח"ב וח"ג.

יום שני, ר'ח' ה'תש"ג	א אדר שני, ר'ח'
שיעורים. חומש: פקודי, שני עם פירש"י.	תהלים: איתן
תניא: ומשחרב . . . 88. ה' לו.	
ביעלה ויבוא: זכרנו ה"א בו — בית דגשה זפקדנו בו — בית רפואי —.	

וכשמיינימ ב"היום יומן" רואים שורק על חדשים שיצאו שלוחים [ויש ב' ימים ראש חדש במשך שנת תש"ג-תד"ש] או כתוב "ר'ח". ר'ח', שמכחיה שהה ספק ונוגע לקביעות המועד באותו חדש, והוצרך לבירור ע"י שלוחי בית דין דוקא, מפני שבחדשים אלו דוקא יצאו שלוחים להעם הקביעות דראש חדש.

"פארבונדען מיט דעת טאג המתאים לו"

זכרנו: ראה לך"ת פרשנתנו (פקודי ג, ב) בעניין ביאור בח"י זכרנו כו. (ח"ג).

פקדנו: נת' בליך"ת שם-ד, ג-ד: עניין פקודי פקודה כו' (שם).

הוספות

יש להעיר על השינוי בכתיבת ראש חדש בהיום יומן כדלהלן:

טבת = ר'ח. [בראשי תיבות]

שבט = ר'ח. [בראשי תיבות]

אדר א = ר'ח - שר'ח. [בראשי תיבות]

אדר ב = ר'ח - ר'ח. [בראשי תיבות]

ניסן = ר'ח. [בראשי תיבות]

אייר = ר'ח - ב דר'ח. [בראשי תיבות ובהוספה בדר'ח (אול' משום שם בעמודים נפרדים)]

סיוון = ר'ח. [בראשי תיבות ודגשה]

תמוז = שדר'ח - ב דר'ח. [בראשי תיבות ובהוספה בדר'ח (אול' משום שבת ראש חדש)]

מנחן אב = ראש חדש. [מופיענה]

אלול = ר'ח. [בראשי תיבות]

חשון = א דר'ח - שר'ח. [בראשי תיבות ובהוספה אדר'ח (אול' משום שבת ראש חדש)]

כסלו = ראש חדש [מופיענה]

מקור

מקורו בהגחות לסדור רבינו הוזקן עמי לד':
כ"ק אדר"ש הויאל לענות לי הדברים דלקמן:
. . . ביעלה ויבוא ב"זכרנו" אומרם "בו" (הבית דגשה) וב"פקדנו"
אומרם "כו"."

דיוקים

ביאר בסידור ר' שבתי סופר (ח"ב עמ' 155):

"בו ל佗ה — הבית'ת של מלת 'בו' דגשה, והוא הנכון, ואע"פ
שהיא סמוכה לוייז של 'אלהיינו', כי באמצעות מלת 'בו' קאי על מלת
'זכרנו', ואין לה סמכות ודקות כלל למילת 'אלהיינו', כי במלת
'אלהיינו' העניין מפסיק...". (סידור רבנו הוזקן עם ציונים מקורות
והערות).

א אדר שני, ר'ח: ויש לחקור למה משנה הרבי שלפעמים כותב
בסתם לשוני הימים "ר'ח", "ר'ח", ולפעמים כותב "א'
דר'ח" "ב' דר'ח"?

ויש לומר הביאור בזה: כשהאורים שב' הימים נקרא ראש חדש
בשוואה ("ר'ח", "דר'ח") הרי או מראה לדעת שזהו כעין דבר המוטל
בספק באיזה יום הוא ראש חדש, ולכן מספק הנה ב' הימים
נקראים שניהם בשווה "ר'ח", "דר'ח".

ואילו כשיודעים בבירור או יכולים לקבוע ולקרוא שיום הראשון
של ראש חדש נקרא "א' דר'ח", ויום השני נקרא "ב' דר'ח".

מבואר בגמרא (ר'ה דף יח, א) על ששה חדשים שלוחים יוצאים,
הינו שלוחי בית דין יצאו לערים שונות להודיע متى נקבע
ראש חדש, כדי שידעו מתי יכול מועד שב诞ז זה. וכן כתוב
הרמב"ם (hil' קידוש החדש פ"ג ה"ט): על ששה חדשים שלוחין
יוצאים: על ניסן מפני הפסח, על אב מפני התענית, על אלול מפני
ר'ה, על תשרי מפני תקנת המועדות, על כסלו מפני חנוכה ועל
אדר מפני הפורים.

יום שלישי	ב אדר שני	ה'תש"ג
שיעורים. חמיש: פקודי, שלישי עם פירש".	תללים: ייון.	
תניא: ואם ירחיב . . . 38 כט"ש לקמן.		
ברכה צריכה לאיזה דבר שתאחז בו: להעיר מלקו"ת פרשנותו (פקודי ד, ב-ג): דמ"ע שהן בבח"י ו"ה בח"י רמ"ח איברים שהאור נמשך בנח"י גilio בתוך הכללי זה כמו בח"י ברכה. (ח"ג).	הברכה צריכה שדה חrhoשה וזרועה, או היורה ומלקוש על השדה והכרם. אבל בשדה בור לא חrhoשה ולא זרועה, אין המטר יורה ומלקוש מבאים תועלת.	

ברכה צריכה לאיזה דבר שתאחז בו: להעיר מלקו"ת פרשנותו (פקודי ד, ב-ג): דמ"ע שהן בבח"י ו"ה בח"י רמ"ח איברים שהאור נמשך בנח"י גilio בתוך הכללי זה כמו בח"י ברכה. (ח"ג).
 שתאחזו: להעיר משיעור חומש (ديום שלאה"ז): וירא . . את כל המלאכה והנה עשו גוי ייברך אותם משה (פקודי לט, מג). (ח"ב).
 זרועה: להעיר ממשנה ריש מס' שקלים ב"א' באדר מכריזין על הכלאים כו"י ובפרשנים (שם) שאז הוא זמן זרעה. (ח"ב).

בתורת רבינו

בשיחת יו"ד שבט תש"ג [שיעור קודש תש"ג ע' 157] אמר כ"ק אדמו"ר:

"מנוען סתם אוזי הצלחה אין גיעה איין דאס קיין שום . . און דאס איין פשוט ווילע נרפים אתם נרפים, מען פולט זיך אויספירן די שליחות וואס מען דארף משלים זיין,
 אוזי ווי כ"ק מו"ח אדמו"ר שריביט, אוז ברכה איין אוזי ווי רעגן וואס דערפאר איין דער לשון גשמי ברכה או אוזי ווי רעגן דארף דארך פריער זיין חriseה וזרעה אויניגנווארפן איין קערענדליך להה"פ, און ערשות דאן בעט מען עס זאל זיין גשמי ברכה, וואראום די פירות וואס וואקסן פון זיך אלין ניט דורך חriseה וזרעה, זאגט ער איין אגה"ק או זיין ניט קיין משובחים, אוזי איין אויר ברכה או פריער דארף זיין גיעעה, און נאכדעם דארף מען נעמן ברכה או עס זאל זיין בהצלחה מופלגה".

מקור

מצין רבינו "לקארדו כי אדר צ'ח" [אג"ק ח"ד ע' רעט]:

ומי שאינו מקשור, ואני חפץ להתenga בדרכי החסידים, וללמוד תורה החסידות – ובפרט אלו המתנגדים לה, כמו שנגנו מנהלים אחדים מבני גילו – הנני מסופק, אם הברכות שמברכיהם אותם יש בהם תועלת, כי הברכה צריכה לאיזה דבר שתאחז בה [ביה"י: "בו"], וכמו המטר על שדה חrhoשה וזרועה, או היורה ומלקוש על תבאות השדה והכרם, אבל בשדה בור לא חrhoשה ולא זרועה אין הגשם ומטר [ביה"י: "המטר"] או יורה ומלקוש מבאים איינה תועלת.

דוקים

ברכה: נראה שבהמשך לפתגם (יום) שלפנוי ז' ופקדנו בו"ש אה"כ אומרים: "לברכה" וע"ז בא המשך שהברכה צריכה לאיזה דבר" (ח"ב).

בשדה בור: ראה מס' אבות פ"ב מ"ה: אין בור כי ולהעיר מפה"מ (שם).

חרושה: להעיר מגמי תענית כה, ב: אין לך טפח מלמעלה כי שאין תהום עולה לקראתו ג' טפחים. כאן בעבודה . . . כאן בשאיתנה בעבודה. (שם).

"פארבונדען מיט דעת טאג המתאים לו"

יום רביעי	ג אדר שני	ה'תש"ג.
		שיעורים. חומש: פקודי, רביעי עם פירשנִי.
		תהליכיים: ייחיכב.
		תニア: זהנה בכלל... י-ט' מסטרוא דאס.
		מענה הצע"צ לחסיד בקי בש"ס כו' ומשכיל גדו"ל בחסירות: קבלת עול איז משנה דעת מהות. דורך קבלת עול פון א עבר פשוט, וואם בשעת ער שלאפט. איז אויך ניכר דרך עול העבדות זייןער, קען אפילו א למדן אונ א גאנז אויך קומען צו דרך טעללה אונ חשיבות פון א פראסטיתמיט'מות' דיקען מסירת-נפש איד.

זה דוקא, לפי דבואה"ז אפשר גם כן לראות אלקטות, זהה געטליכקייט, ומבעואר בארכאה בביואר עניין ומברשי אהזה אלקה, שהאדם מחיה נפשו וגופו יודע משיג ומרגיש את החיים אלק' אשר בעולם, והיינו דגם שהעולם הזה הוא גשמי וחומרי מכל מקום יש בו חיים אלק'.

העולם הבא אם שהוא עולם רוחני נשומות, מלאכים, ואלקות בגלי, דבואה"ז האלקות הוא בהסתור, ובואה"ב הנה האלקות בגלי, בעוה"ז פילט מען געטליכקייט, אונ אין עוה"ב זעהט מען געטליכקייט.

דיקונים

בקי... ומשכיל: בקי וחירף (ראה סיום גמ' הדריות). (ח"ב). משנה דעת מהות: באה בהמשך ל"שדה חרושה זורעה" (פתחם שלפנ"ז) - היא שמתבטאת בעבודת השם: חרושה זורעה - שינוי המהות. (ח"ב).

קבלת עול...: בהמשך תער"ב ח"ב מאמר ד"ה קטעתי עמי' תשס"ב כותב וז"ל "אבל קיומ המצאות בבח"י תמיינות דנקודות הרצון ה'ז תופס בבח"י עצמות או"ס ב"ה ואפשר גם יותר מבקום המצאות בדרך קבלת עול שאין בזה גילי או רגנסבו כו' עם היות שיש בזה ביטול עצמי שחרי והוא רק לקיים רצונו ית' מ"מ אין בזה איזה או רגילי כו' משא"כ בתמיינות שמצד הרצון הרוי יש בזה גילוי הרצון רק לא בגילוי ממש כ"א מה שבא ממנה במעשה כו"ע כל'.

ולכאורה מפורש הדבר בהדייא שאין יכולת עניין הקב"ע לרום את האדם לבחי' של תמיינות, היפך הכתוב בהיום יומ. (הערות התמיינים תורה אמרת גליון מה).

בשעת ער שלאפט איז אויך ניכר: להעיר מלשון תרי' - ברכות דף כ"ג - "זה"ן מתנמנם ליכא היסה"ד דאדרבא באotta שעה עומד יותר דרך מורה ושוכח הבל' העולם וכו'".

מקור

מצין וביבנו "לרבינובי' ב' מ"ח צ"ח" [אג"ק ח"ד ע' קמח]: גוירות הקאנטאניסטען - אמר כ"ק אדמו"ר הוא מעין מלחתת היונים שהיתה מלחתה רוחנית, ואין לשער גודל יקרת וחשיבות תפלים והתהלים שלהם למלחה יותר מן המתפללים בכוננות הארייז"ל, כי כל עבודותם הוא במסירות נפש ומצד אמונה פשוטה, בלי שום תערובת שכלי וידיעה, ועיקר הכל הוא מס"ג. כשיבוא משיח צדקנו - אמר כ"ק אדמו"ר - וועט ער זעך קווקין מיט די פראסטע מסירות-נפש אידין, אונ פאר זיין וועט זיין מילנו היכל, וואס גאר גאר גרויסע בעלי מדע ועהלן זיין מקנא זיין, מי לנו גדול פון דעם רמבל"ס וואס קומט צו צו אמונה פשוטה מתוך הכרה, איז ער מיט זיין גרויסן דעת, וועט ער זעך ואונדערן אויף די כחו רוחניים וואס אידין האבן, אונ דערהערין געטליכקייט, אוזעלכע פראסטע מענטשין, פשט'ע עמי הארץים זאהלין איזוי הוייך דערגריריכן.

החסיד ר' חיים - בנו של ר' שלמה דעם לך בעקבער מויטבסק אמר: רבבי, ווי ווערט מען א פראסטער תמיינות' דיקער מסירות נפש איז. והшибו כ"ק אדמו"ר: וואס מיינסטו עס איז טאקע אפלווע שועערער ווי קלאהר ווערין ש"ס, - כי החסיד ר' חי' בקי בש"ס [בהי"י מוסיף: "כו"] ומשכיל גдол בחסידות, והגמ' שהי' בעל עסוק הי' רוב המעת לעת עוסק בתורה ועובדת, - ואחר הפסיקו בתהבותנות בינו לבין עצמו אמר כ"ק אדמו"ר: נאהר איז עצה איז דא, דאס איז קבלת עול, וואראעם קבלת עול איז משנה את [בהי"י: "דעט"] מהות און דורך קבלת קבלת עול פון א ער פשוט, וואס בשעת ער שלאפט איז אויך ניכר דרך ער כל העבודות זייןער, איז יעמלט קאן [בהי"י: "קען"] אפילו א למדן אונ א גאנז, אויך קומען צו ער מעלה און חשיבות פון א פראסט תמיינות' דיקען מסירות נפש איד. וכל זה הוא מעלה דהיום לעשותם שהוא בעולם

"אויף צוקומען צו דעם אויף ארויסגיין פון אלע הגבלות אפילו הגבלות דקדושה, מווזין קבלת עול, וויל אויב ער וועט זיך וועלן אויסטענעהן מיט שכל וועט ער האבן קשיות א קשיא פון ירושלמי, א קשיא פון בבל' וכו', נאך איזוינע קשיות. מימז האבן קבלת עול, דוקא אין א דרגא נעלית איז דאס מסירת נפש, און אין התחלת העבודה איזו דאס קבלת עול.

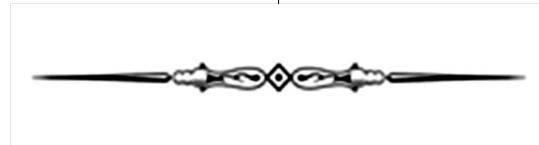
און מיט דעם כה פון קבלת עול וואס דורך דעם וועט ער ארויסגיין פון אלע זיינע הגבלות".

"פארבונדען מיט דעם טאג המתאים לו"

קבלת עול: ראה שיעור חמוץ ביום זה (פרקדי לט, לג): ויביאו את המשכן אל משה גוי בריחיו ועמודיו ואדנייו. ובלקו"ש (ח"א ע' 165-166) נת' ש"אדני" הו"ע של "קבלת עול" (ח"א).

בתורת רבינו

בשיעור ש"פ לך לך תש"י"א [שיעור קודש תש"י"א ס"ב] אמר רבינו:

יום חמישי ד אדר שני ה'תש"ג

שיעורים. חומש: פקודי, חמישי עם פירש".
תהילים: כנbatch.
חניא: פרק לה. והנה . . . טרד ועבורהם.
צו חסידות בימי מיטעלן רבינו, אין געוען זיין שטיל, דאר פלענט ער בשעת חסידות זאנען: שא, שא.
דער טאטע האט עם ערקלערט, או דאס אין געוען אויף להשקייט נביית המוחין. אוון האט מיט דעם טבادر געוען דעם מאמר הזוהר סבא דעתה סייט סטיט דשקייט ושכיד.

בשיחת ש"פ וארא תש"א [שיחות קודש תש"א ס"ב] מבאר ריבינו:

"לכאו" וואס האט אים געארט או בי אים וועט זיין נביית המוחין? ועפ"י הנ"ל אין מובן ווארום ער האט מורה געהאט או ווען ער וועט אנהובין זאגן חסידות, וועט בי אים ווערין א נבייה גדולה ביותר, אונ ער וועט זיין סברות לאן וליכאן - און דאס איז ער טעם וואס עס איז פארדן אין מיטעלן רביבס חסידות "זודלא לנ"ל", וואס דאס איז מצד ריבוי הנבייה - אויך איז מצד ריבוי הנבייה ביותר קען זיך פארלירן ער נקודת העניין, ע"ד ווי די מי המבול וואס האבן אלץ שוטף געוען, אויך איז ער ריבוי אוור השכל קען שוטף זיין ער זאל פארלארן ווערין ער נקודת העניין, און צוליב אורייס רופן די אמרית החסידות האט ער געומוז משקייט זיין די נביית המוחין.

נמצא איז דורך יגעה קומט ער צו צום אמייתית הסברא, און ווי ס' איז מבואר אין חסידות ער עניין פון למאן דידיין במיל' דחווכמתא, און דורך די יגעה ודיקן אין דערוף נעט מען ארפאפ די רבות מחשבות בטודות הפרונסה".

מקור

רבינו לא ציין מקור פתגם בכתבי ק', והוא בסה"ש תרצ"ז עמ' 163:
כאטש - ווי געוגט - איז צו חסידות דעם מיטעלן רבין געוען זיעיר שטיל, דאר פלעגט ער מיטעלער רב בשייעת חסידות זאנען: שא שא.

דער טאטע האט עם ערקלערט, או דאס איז געוען אויף להשקייט נביית המוחין און האט מיט דעם מבאר געוען דעם מאמר הזוהר סבא דעתה סייט דשקייט ושכיד.

"פארבונדען מיט דעם טאג המתאים לו"

שא, שא: ראה לקו"ת פרשטיינו (פקודי ה, ד): פקד הם אותיות דפק וענינו יה (מוחין). (ח"ב).

(שם ז, ד): דה היינו אחוריים דשם ע"ב שבচমা sheva ha'ulah קפ"ד .. שבדק מאיר מב"י אבא ובתוכו הארת אוא"ס ולכן דפק תמיד. (ח"ג).

בתורת ריבינו

ה'תשי"ג

ה אדר שני

יום שני

שיטורים. חומש: פקודי, שני עם פירש".

תללים: כתילד.

תניא: והוא בהקדם... ימדי בראשו עכ"ג.

לימוד הנגלה לימוד החסידות ועובדת בפועל, ככלם נאחד טוכרחים הטה. ולא זו בלבד דאגנו שידר לומר שהאחד ידחה או יודחה מפני חברו, אלא אדרבא הם מסיעים זה זהה, וכמאמר ולא עם הארץ חסיד — שצעריך להיות לימוד הנגלה. איזהו חסיד המתחשד עם קונו — שצעריך להיות לימוד החסידות, ותכלית הלימוד הלא הוא העבורה בפועל.

רפואה לכל התחלאים.

חזק השית' את בריאותו ויצליה בليمודו וביראת שמים ויהי יר"ש חסיד ולמדן. בשם כ"ק אדמוני שליט".

דיקונים

ותכילת הלימוד הלא הוא העבודה בפועל: להעיר ממזה'ל (קידושין מ, ב): תלמוד גדול שהتلמוד מביא לידי מעשה.—נת' בלקו"ת דברים לג, ואילך. (ח"א).

"פארבונדען מיט דעת טאג המתאים לו"

עובדת בפועל: ראה שעור תניא דום זה (מד, א): ושם על ראש אל יחסך דהא נהורא דבראו אצטראיך למשחא ואינו עובדא טבאן (מעשים טובים). (ח"א).

כאחד מוכחהים מהה: ראה לך"ת פרשטיינו (פקודי ה, ד-ו, א). (ח"ג).

בתורת רבינו

בשיטת ש"פ וישראל תש"ד [תו"מ ח"י עמ' 205] אמר רבינו:

"לימוד התורה צריך להיות הן נגלה דתורה והן תורה החסידות, שכן נגלה וחסידות הם כמו גוף ונשמה, וכך צריכים להיות שניהם יחד.

כשם שאי אפשר שתהיה" נשמה בפני עצמה, אלא צריכים שתהיה" גם מציאות הגוף, כך בהכרח שייהי" גם לימוד נגלה דתורה כדבעי, ועד"ז לאידך בשם שאי אפשר שתהיה" מציאות הגוף בפ"ע, אלא צריכים גם נשמה, כך בהכרח שייהי" גם לימוד תורה החסידות והנהגה בדרכי החסידות, שזו נשמת התורה שנונתנית חיota גם בהגוף דתורה, בדוגמה התלבשות הנשמה בגוף שאינה כמו דבר טוב המונח בתוך קליפה, שהקליפה רק קולעת ריח טוב אבל אינה משתנית, אלא באופן שהגוף עצמו געשה דבר ח"י".

מקור

מצין רבינו "לרבנן. يا שבת צ"ח" [אג"ק ח"ד ע' רבכ]:

בمعנה על מכתבו מיום י"ח לחישב העבר. גודל תשוקתו להתקשרות אמיתית יכול להשביע רק כאשר לימוד מאמרי הסדרות שאמרתי וכתבתי, ודבר זה נקרא היכרות כי בראשית פנים בלבד לא סגי. ובדבר שאלתו בעניין לימוד הנגלה ולימוד החסידות ועובדת בפועל הנרצה, ואני יודע איך לסדר זמנו או לדוחות איזה מהם מפני חברו.

שלשה אלה הנה כלם כאחד מוכחים מהה, ולא זו בלבד דאגנו שידר לומר שהאחד ידחה או יודחה מפני חברו, אלא אדרבא הם מסיעים זה זהה, כמאמר [בhai]: "וכמאמר" ולא עם הארץ חסיד שצעריך להיות לימוד הנגלה, ואמרו איזהו חסיד המתחשד עם קונו שצעריך להיות לימוד החסידות, ותכלית הלימוד הלא [בhai]: "הוא" העבודה בפועל. העבודה בפועל אין לה קבוע בשעות היום, אם שעיה או שתים או חצי שעה, רק צריכים לחת על זה כמה זמן שדרושים, אמנים יכול הוא העובד לקיים בפועל בקבלת עול, ולאט לאט יבאר ויסביר לעצמו בהכרח עניין זה, או לקבוע ימים מוחדים שבימים ההם יתעסק בעבודה שלבב בתפללה, ומוסgal להזה יותר יום ש"ק. אבל דבר הלימודים הן נגלה והן בחסידות, יש להם קבוע במשך שעות היום, וכל אחד לפי מהותו יכול לדעת כמה שעות לימוד נגלה וכמה שעות לימוד חסידות, וטוב יותר לשאול אצל הרוב המשפע. ומ"ש הלא יש לפניו שיש גודל והרבה פוסקים מה שמוכרח למדנו כו', כתיב לב חכם לימיינו כו' צריכים לדעת מה שכבר למד ולהיות בשמה עלי זה שכבר למד, ולא להתבלל מהה שעוזר צריכים למדן כמאוזל ראשון משבר נגפו. ובדבר שאלתו מה חילוק יש בין מלפניהם לעכשו, הנה גם מלפניהם היו חולים אבל לא ידעו שהם חולים, ובא מורה הבעש"ט הרוב המגיד מעוזרטש וכ"ק אדמוני רוזקן ואחריהם הווד כ"ק אבותינו רוביינו ה'ק, זצוקללה"ה נונג"מ זי"ע ויגלו את המחלות ויכתבו ספרי

ה'תש"ג

ו אדר שני

שבט

הפטוצה: ותשלם כל המלוכה.
בכרכות הפטורה אומרים תמיד: גאמז ורחמן אתה;
תשושיע ותשמה.

שייעוריהם. חומש: פקודי, שביעי עם פירש"י.

תחלים: לה-לה.

תניא: והנה ביאור . . . וחמשכיל יבין.

מקובל אצל ז肯ני אנ"ש: ספר התניא הוא לקוטי עצות מה שענה רביינו הנדול לאנ"ש על ייחידות בשנות חס"מ-תק"ז. בפיין תקנ"ב החחיל לסדר את ספר התניא ביצורה כמו שהוא עתה לפניו. תקנ"ג כבר היו העתקות רבות ממנו, ובמשך הזמן נשתבשו, ונם התחלו לוויין. ומהאי טעמא נודרין רביינו למסרו לידפוס. יש נ"א: עשרים שנה כתוב בתיבתו רביינו את ספרו התניא, ודין בכל תיבה וחיבת. בשנת תקנ"ה כבר הי' צروف וזוקק, ואו נתן רשות להעתיקו, וכשרבו ההשתקות ונשתבשו מסרו לידפוס.

הצ"ץ סיפר אשר, בר"ה הראשונה לחייו — שנת תק"ג — אמר רביינו הנדול דרוש משביעין אותו חחי צרייך בו, והוא הוא שלוש פרקים הראשונים של ספר התניא.

ובשנת תקנ"ג כבר היו העתקות רבות מספר התניא מפוזרות אצל אנ"ש וכמובן שע"י ריבוי העתקות נשתבשו הרבה וגם המנוגדים התחלו לזייף בכמה מקומות ומהאי טעמא נודרין רבו למסרו לדפוס. ותחלת שנת תקנ"ז יצא לאור המהדורה הראשונה של ספר התניא בסלאויטא.

הוד כ"ק אוזומו"ה אדמור"ר מוואר"ש ספר לבנו כ"ק אמאו"ר הרה"ק אשר כבוד אביו כ"ק אדמור"ר בעל צמח צדק ספר לו אשר ערך"ה [כה"י]: "בר"ה [הראשונה שבאלuros [כה"י]: "לחיו"] שנת תקנ"ז אמר רבינו הגadol דרוש על מאחוז'ל משבעין אותו תהי צדיק וכוי [כה"י]: "כוי" [הו] והו ה'א' [כה"י]: "והוא הוא שלשת" פרקים הראשונים של ספר התניא.

דוקים

בשנת תקנ"ה: חמישים שנה לאדה"ז (תק"ה—תקנ"ה). וראה מס' אבות ספ"ה: בן חמישים לעצה. וכל' הפתגם כאן "לקוטי עצות". (ח"ג).

שלוש פרקים: ראה פ"ג בסיוומו שמבואר עד ספי' הדעת, ויש להעיר מישיותו (אוור ליום ער"ה, יג תשרי) תשד"מ שכ"ק אדמור"ר הצע"ז הוא ספי' הדעת. (ח"ב).

"פארבונדען מיט דעת טאג המתאים לו"

עשרים שנה כתוב רביינו: להעיר שבום זה כתוב משה רביינו יג ס"ת. נת' בשיחת ש"פ פקודי תש"ל. ובלקו"ש ח"ז ע' 361. (ח"א).

מקור

א. עיין אבוח"ח [אבות החסידות] מהדו"ק רשיומי [תו"מ רישימת היוםן ע'] שג מ"י"ט כסלו צ"ג ריגא"ס[ג]:

ספר התניא — הוא מקודם פטיבורג. והוא מעצועת שענה אדמור"ד היזון [בה"י]: "רביינו הגadol" לאנ"ש על "יחידות" בשנות תק"מ-תק"ז, ומארמים דא"ח שלו.

ב. באגרות קודש ח"ד ע' רס"ד:

עשרים שנה כתוב רביינו את ספרו לקוטי אמרים הויסף וגרע ודין בכל תיבה ותיבה עד אשר בשנת תקנ"ה צרפו וזקקו בחסר ויתיר ויתן רשות [כה"י]: "וואז נתן רשות" להעתיקו ולהפיצו ברבים אבל ע"י אלף העתקות בכתב יד שונים נשתבש הרבה ואו שלח רביינו ציריים מיוחדים להתקנים הצדיקים הריל' כהן ור' זוסיא מהאנפאלி להתיישב עמהם אם להדפיסו ובהסכם הרשה רביינו להדפיסו ובאגרטו הקדושה להמדפסים דסלאויטא התהנן אשר ידיק מאד בהגהה בחסר ויתיר ולא ישחת הכוונה הפנימית שעולתה לו ביגעה עצומה.

שם ע' רעכ:

כפי המקובל אצל ז肯ני אנ"ש שקבלו מזקני אנ"ש של דור הקודם הנה ספר התניא הוא לקוטי עצות מה שענה רבינו הגadol לאנ"ש על ייחידות במשך עשר שנים משנת תק"ס עד שנת תק"נ ובפיין תרנ"ב התחיל לסדר את ספר התניא בצורתו כמו שהוא עתה פנינו.

און ווי דיא משנה זאגט או יעדער מענטש איז אן "עולם מלא" איז
ויאדיה"ר וואס נברא יחידי, און נאכמער כדיא מיזאל וויסן היינט
או יעדער מענטש איז אן "עולם מלא", ליפיך נברא האדם יחידי
מייט טויזנטער יאן צורייק!

וואס דאס איז נאכמער מדגיש דעם קשור צווישן בריאת אדיה"ר
בר"ה, מיט דער הולדת פון יעדן קינד, און וויבאלד בכל שנה ושנה
אין דעם זמן פון ר"ה איז "נזקרים ונעשים" עס חורין זיך איבער דיא
ענינים וואס האבן געטראפען בר"ה בעפם הראשונה, כולל אויך דאס
וואס אדיה"ר איז באשאפען געווארן ברה"ע, איז פארשטאנדיק איז
ר"ה בכל שנה ושנה איז דער הולדת פון יעדן אידן.

ויש לומר איז דערפאר האט דער אלטער רבינו גוזאגט די תורה אויך
"משבעין אותו כו" בערב ר"ה - ואראום וויבאלד איז די הולדת פון
יעדן אידן וואס איז בדוגמה ווי בריאת אדיה"ר, איז בר"ה עצמו
דאך דער "משבעין אותו כו", זיין פאר יציאת הילד לאויר
העולם וואס דאס איז בערב ר"ה.

שלשת פרקים: ראה סה"ש תש"ג ע' 154 – ולהעיר מלקו"ת
פרשתנו (פקודים ג, ד) (ביאר במ"ש בפ"ב – א' מג' הראשונים –
דתניה). (ח"ב).

בתורת ربינו

בשיעור ב' דר"ה תשמ"א [шибוק תשמ"א ח"א ס"ד-ה] מבאר
רבינו:

"וואס "משבעין אותו תהי צדיק כו" איז פארבונדן מיט הולדת
הצ"ץ, ואראום דער עניין פון "משבעין אותו תהי צדיק כו" איז בא
יעדר אידישן קינד, אידער ער ווערט געבאָרן און איז יוצא לאויר
העולם.

דאס (הולדת הצ"ץ און או דעומולט איז "משבעין אותו כו") איז
אויך פארבונדן במיחוד מיט ר"ה, בר"ה איז געווען בריאת אדם
הראשון, וואס איז בדוגמה צו ירידת הנשמה בגוף און הולדת
פון יעדער מענטשן, ובמיוחד פון יעדער איד ואראום "אתם קרוין
אדם".

יום ראשון   ז אדר שני   ה'תש"ג

שיעורים. חומש : ויסקרא, סרשה ראשונה עם פירש"י.

תהלים : לטימן.

תניא : פרק לו. והנה . . . 309 ואפסי עוד.

או מען געהט אין גאס דארף טען טראכטען דברי תורה צי אין מחשבה צי דבר, דאס ווענדט זיך, צי מען מען עפַּד דין רידען דארטען דברי תורה. אבער או ער געהט אונז אין ניט פארנוומען אין דברי תורה, ואנט איהם דער שטינז אויף וועמען ער טרעט: בולאך (גולם) וואס טרעטסוו אויף מיר? מיט וואס ביזטו העבר פאר מיר?

מיט וואס ביזטו העבר: ראה שיעורי תניא דימים אלו שמדובר עד תכלית בריאות העולם והכוונה על גילוי شهرו זה ירידת מאור סניית, כ"א הכוונה דירה בתתונים לגלות העילי והמעלה שיש בתתונים והוא ע"י האדם שאו ניכר יתרון מעלה הרוחני. (ח'ג).

בתורת רבינו

בשיחת ש"פ לך לך תש"א [שיחות קודש תש"א סי"י-יא]:

"האט דער רביב געוזאגט אין א שיחה או ווען מגיעט אין גאס דארף מען טראכטן דברי תורה יעדערער ליפַּר בעכו, חסידות, גمرا, משניות, עין יעקב אדער לכל הפחות א פסוק חמוש, אדער תהלים, דאס וואס איך זאג לכל הפחות, מיין איך הגם איז אים פעלט די הבנה."

ווײַ איז אבער ווען ער גיט אין גאס אונ טראקט ניט קיין דברי תורה, זאגט אים דער שטינז בולאך וואס טרעטסוו אויף מיר? מיט וואס איז דין יהוס וואס דו טרעטסן אויף מיר,

הגם או ער איז אմדבר אונ דער שטינז א דזומס, אבער די גאנצע מעלה פון אן אמדבר איז דאס וואס ער האט א נפש השכלית, אונ פירט זיך על פַּי של אובי ננסה בו רוח שנות שאינו ממלא תפkid וואס איבער דעם רופט מען אים בולאך זאגט אים דעמאלסט דער שטינז בולאך וואס טרעטסוו אויף מיר,

שלל אנושי פרעגת אבער א קשייא ויבאלד או על פַּי תורה איז פארט מותר איז מעג מען, אך איז פארוואס זאגט מען איז וואס מעג דארף מען ניט, נאר דער עניין איז או בזמנן הגלות איז ניט מספיק די עבודה וואס על פַּי טעם ודעת,עס דארף זיך די עבודה פון מסירת נפש דער פשוט פון מסירת נפש שטיטית איז חסידות או נפש הייסט רצון - וואס דער רצון פון איז אידן זאגט דער רמב"ם, איז אין תורה ומצוות איז בזמנן הגלות דארף זיך מסירת נפש דה. או בזמנן הגלות דארף מען איז איברגעבן דעם רצון דקדושה דה. או מدارף ארויסיגין אפילו פון הגלות דקדושה".

מקור

רבינו לא ציין מקור פתגם בכתבי"ק, ומקורות משהתليل שמה"ת תרצ"א [לקודם ח"ד תש"ה, ב. בסה"ש תרצ"א עמ' 155]:

או מען גיט אין גאס דארף מען טראכטן דברי תורה, פסוק חמוש, תהילים, צי אין מחשבה אדער [בה"י: "צי"] אין דבר וואס דאס ווענדעת זיך אן דעם ארט וואו ער גיט צי מיא מאג [בה"י: "מען מעג"] על פַּי דין רידען דארטן דברי תורה, אבער או ער גיט אין גאס אונ איז ניט פערנוומען אין דברי תורה, זאגט אים דער שטינז אויף וועמען ער טרעטס דו בולעך [בה"י מוסף: "(גולם)"] אינער וואס טרעטסוו דו אויף מיר, ווער ביזט דו, מיט וואס ביזט דו העבר פון מיר, פאר וואס זאהל איז ניט טרעט אויף דיר או מען גיט איז גאס אונ מען טראקט ניט קיין דברי תורה, דערמיט איז מען ח"ז מעכב די גאולה מה שאין כן או מען וועט טראקטין אין דברי תורה וועט מען דערמיט מקרוב זיין די גאולה.

דיקום

או מען געהט אין גאס דארף מען טראכטן דברי תורה: להעיר מהיומין יומ ט' אדר א': "או מען געהט אין גאס אונ מען טראקט משניות תניא . . איז איצט איז דאס טיערער ווי איז דער צייט, ווען איז גאס (סטריט) איז געוווען ליכטיג באור תורה. מיטאר ניט געהן איז גאס אליבא רקניה, מען דארף האבען תורה, מיט וואס צו געהן איז גאס".

וראה בהיומין יומ ט"ז אדר א'.

בולאך (גולם): "יל (לחידודי): עפַּד הלכה תוכן עניין הgalom: גוף بلا נפש, ולהעיר מס' אבות פ"ג מג: המהלך בדרך ומפנה לבו לבטהלה (וכבניד"ד, פתגס זה – הערת המעתק) ה"ז מתחייב בנפשו עכ"ל.– נמצוא שנשאר בגוף بلا נפש. (ח'ב.).

"פארבונדען מיט דעם טאג המתאים לו"

ה'חט'ג**ח אדר שני****יום שני**

ה'שיעורים. חומשי : ויקרא, שני עם פירש"י.

תהלים : מדר' מה.

תניא : והנה תכלית . . . ימוי במצוות.

אמו"ר בותב באחד טמכתבו : טוביה פטולה אחת

טאלף אנחנו. אלקינו חי ותורה ומצוות נצחים המת,

עוזב את האנחתה וشكוד בעבודה בפועל ויחנוך האלקים:

חוור לכמות שהי'.

ולכאורה צ"ל למה לא נתכן זה מיד מעצמו [כפי האמור "חוור לכמות שהי"] ויל ע"י שהי צ"ל איזה פעלוה וע"י פעלוה והנתגלה שבעצם זה נפעל מלמעלה, שהרי מיד שנטו התיקון חור לכמות שהי'.

ועפ"ז ייל גם הביטוי בפתחם "טוביה פעלוה אחת מאלף אנחנו" ע"י פעלוה אחת מצדعبادות האדם מגיעים ל"יחנוך האלקים" וכמו שנתבואר בחסידות שענין החן הוא למעלה מהבנה והשגה (ראה ד"ה ועתה תרע"ח ועוד). (קובץ העורות אהלי תורה גלון א'קצתה).

"פארבונדען מיט דעת טאג המתאים לו"

טוביה פעלוה: ראה שיעור חמוש ביום זה (ויקרא ב, א): ונפש כי תקריב, ופרש": מי דרכו להביא מנוח עני . . מעלה אני עליון כאילו הקריב נפשו. (היום יום ח"א).

גודל התשוקה: ראה שיעור חמוש ביום זה (ויקרא ב, יג) ברית. ובפרש": שהובתו המים התחתוניים ליקרב במזבח במלח וניסוך המים בחаг. וראה בלקו"ש ח"ב ע' 422, ע"ד מים התחתוניים שתשוקתם הוא "אנן בעין למחיי קדם מלכא". (היום יום ח"ג).

טוביה פעלוה אחת מאלף אנחנו: ייל שח' אדר הוא מחרתו של ז' אדר, שהוא יום הסתלקותו של משה רבינו, [ולהעיר שיש חילוק דעתות בקביעות ז' אדר בשנה מעוברת ובפרט שאדר השני הוא חדש אדר הרגיל בכל שנה וויל בתור רוב השנים].

ובפשתות מה שלא נזכר זה בז' אדר עצמו, כיוון שימושה נפטר בש"ק (שו"ע אדה"ז סי' רצב ס"ה) במילא נשללו או עניין האבלות ואנחותכו.

ובכן אז אחורי ההסתלקות נרגש אצלם שני עניינים עיקריים שמשה רבינו פועל עבורים: א) הקשר עם הקב"ה ע"י משה רבינו שהוא הי' הממושיע הראשון "אנכי עומד בין ה' וביניכם" (ב) מה שעלה ידו ניתנה תורה ומצוות לישראל, וכפי שנך' בשם משה רבינו וזכרו תורה משה עבדי.

מקור

מצין רבינו "לדזיך, ח' אד"ש פט" [אג"ק חלק טז בע' תלן]: הכלל, חילה של עולם מלאה רעל וארס נורא, מה רבו חללי המעוופפים אל אשר לעולם לא יגיבו, ומה גדלו מספרי הקרבנות העולמים יום יום על מזבח ההז' ותקות שוא. ועלינו לקונן קינה ארוכה לא רק על ענף מהאלין של הדור הקודם, כ"א גם על אלה וחציר, כי טובים מה מהאגסים שקדמים ורמנונים של הדור ההווה, ואת אשר היה' בדור הבא מי ישורנו? מחשבות ורעיוןות כמו אלה ממלאים מוח ולב איש הבינים כלומר העומד באולם בין שני העולמים דדור הקודם וההווה, וחוושב מחשבות על דבר אחרית הימים בדור הבא, אשר גורלו תלוי רק בגרעיני הוריה ובנטיעעה. אחת יכול לנחם את הקונן, פתגם הוד כ"ק אמו"ר הרה"ק זצוקלה"ה נבג"מ ז"ע באחד מכתביו אליו, לאמור: טוביה פעלוה אחת מאלף אנחנו, אלקינו חי ותורה ומצוות נצחים המה, עוזב את האנחתה וشكוד בעבודה בפועל ויחנוך האלקים. דברי עבד הו' חיים וקיימים, והמוחש היומי תאמתהו במאות אלפיים ורבבות מופתים חיים, ואו הלא אין הדבר תלוי אלא בנו, מה טוב הוא לאדם הבינוני העושה לפיו נח' ויכולתו, ומה איזמה היא האחירות להאיש כאלו עומד בראש בסיבה מסיבות תמים דעתים, והאחריות הגדולה הללו תמיין את לשד העצמות, ורק בהתקווה לרוחמי השם כי לא כלו, יתנחים ויתעד.

דוקים

טוביה פעלוה אחת: ויש להעיר מגמ' ערclin, ב, ובירושלמי סוכה כה, א (בשינויים קלים): "חיליל של מקדש של משה היה ושל קנה היה. נשבר ותיקונה ולא היה קולו ערב כמוות שהיה חזרו ונטלוהו וחזר לכמות שהיא. צלצל של מקדש של משה היה ושל נטלוהו היה נשבר ותיקונה ולא היה מצלצל כמוות שהיה חזרו ונטלוהו וחזר לכמות שהיא". וכן מכתשת [בஹמשך הענין שם].

הינו כשהתיקנו לא הי' מצלצל כמוות שהיא' ומיד שנטו התיקון

בתורת ربינו

במכתב י"ט סיון תש"ב [אגרות קודש ח"ו א'תרמו] כתוב רבינו:

... בוגר לו לעצמו שמתאותן על מזבב הרוחני, בטח שמע הפטגס שהי' אומר כ"ק מו"ח אדםו"ר בשם כ"ק אביו, "טובה פעולה אחת אלף אנחות" פשט גערעט, גענוג צו קרעכצען און מעיר געטאן, ומובן זה ג"כ ע"פ שכל, שאנחתה הנה ראשית מזקמת היא להבריאות, והרמב"ם בהלכות דיעות רפ"ד כותב, שהיות הגוף בריא מדרכי השם הוא, ועוד גרעון - שלאחר האנחת נזקה לו שנבר עשה טובה להקב"ה بما שהתאנח ד"עשה תשובה", ובמילא כבר יכוליםليلך לנוח, ומובן ההזק שמבייא זה בעבודה, משא"כ מפעולה אחת, איך שלא תהי' קטנה, הנה נפעל מה, ומכל פעולה אף' ברוחניות אצל יהודי נתוסף בריאות גם בגשמיות, במילא הנה זה הפך עניין התוצאות הנ"ל מאנחות לא תועלת.

וע"ז בא המענה הנחמה: לכל בראש טובה פעולה אחת אלף אנחות" עפמ"ש בסיום פ' ברכה יהיו בכיוות למשך שלשים יום, והשנית "אלקינו חי ותורה ומזכות נצחים המה" ובambilא הקשר עם הקב"ה נמשך וכן הפעולות שע"י תומ"ץ ממשיכים ועושים רושמים.

ומסימן "יחנק האלקים", ויש לומר, למציאת החן הוא עניין כללי וכפי שמצואים שימושה בקשה (תשא ג' וב' ואילך) מציאת החן בעניין הקב"ה ובמה יודע כי מצאת חן בעניין ונפלינו אני ועמך מכל האדם גו". והמשך הפסוקים שם. וזה משתקף גם בעבודת כל אחד ואחד ובפרט כמו שадה"ז מבאר בתניא פמ"ב "שיש ניצוץ דמשה רבינו בכל או"א והיינו שכל א'", זוכה למציאת חן בעניין הקב"ה, והיינו מ"ש ו"יחנק האלקים".

ולcheidodi י"ל אף שנקט השיטה שזה הי' בז' אדר א', הרי אז נמצא שח' אדר שני, הוא כבר שלשים יום אחורי הסתלקותו והרי אז נגמרו שלשים יום של בכי (ברכה לד' ח), וע"ז מוסב "טובה פעולה אחת אלף אנחות" היינו שהי' כבר הפסק של בכי. (קובץ העורות אהלי תורה גלון תתעו).

יום שלישי

ט אדר שני

ה'תש"ג

שיעוריים. חומש: ויקרא, שלישי עם פירש".

תהילים: טמינד.

תניא: ולזה נתנו . . . ימו מהאר"י ז"ג.

ט בברכת בורא נפשות אומרים על כל מה שבראת —

ט ה"פ בחולם ולא בקמצ.

ט נודל התשוקה להתקשרות, יכול להשביע רק כאשר

ט לימוד מאמרי חסידות שאומר הרבה וכותב, כי בראית

ט פנים בלבד לא סני.

כשהוא לומד המאמרי חסידות שלו, קורא את השיחות . . .

בתורת רבינו

בਮכתב ר"ח אדר ה'תש"י [אג"ק ח"ג תקסא] כתוב רבינו:

"ידעו מש"כ באגדת הקודש (סימן כז) לנחם בכנעלים לתוכשי' את הנזכאים הנאנחים והナンקים", אשר הצדיק "שבק חי" ... לכל חי היא נפש כל חי הקשורה בנפשו ... בכל אחד ואחד כפי בחינת התקשרותם באממת אהבתם אהבת אמת הטהורה".

וביאל בספר עניין ההשתתחות ד"א אוטם שלא ידעו בו ולא הכירו בו בudo בחיים חיותו ורק שלמדו בספרים הקדושים שהניח ברכבה אחריו וננהנים מאור זיו תורה ומתחזקים על ידי זה בעבודת הו' ... בודאי גם מהה נקראו תלמידיו ... כי מהה מאמינים בחצדיק ההוא ומקבלים ממנו אור תורה ... הענפים נמשכים לשרשן".

ופירש כ"ק מו"ח אדמור"ר זצוקל[ה] "ה נבג"מ ז"ע ה"כ"מ במכtab, אשר "גודל התשוקה להתקשרות יכול להשביע רק כאשר לימוד מאמר" ה חסידות שאומר הרב וכותב, כי בראית פנים בלבד לא סגי".

ובמכתב שני יפרט "השואל במה היא ההתקשרות שלו אליו מאחר שאין אני מכירנו פנים... ההתקשרות האמיתית היא ע"י לימוד התורה, כשהוא לומד המאמרי חסידות שלו, קורא את השיחות ומתחבר עם יديי אן"ש ותלמידי התמיימים יחו בylimודם ובהתוועותם, ומקיים בקשתי באמירת תהילים ובשמירת זמני הלימודים, הנה בזה היא ההתקשרות".

וכאשר נלמד תורה ושיחותיו ונלך בדרך זו הישרה אשר הורנו, הנה "כמים הפנים וכו' ורוח איתה רוח ואמשיך רוח ורוחו עומדת בקרבנו ממש... שגם בזה העולם המעשה היה לעשותם אשתכח יתר". ומה עד כאן עומד ומשמש, אף להלן עומד ומשמש...".

מקור

מצין רבינו "יא שבת צח" [אג"ק ח"ד ע' רכ"ב]. עיין לעיל ב"היום יום" דה' אדר"ש:

בمعنى על מכתבו מיום י"ח לחישׁ העבר. גודל תשוקתו [ביה"י]: "התשוקה" להתקשרות אמיתית יכול להשביע רק כאשר לימוד מאמרי חסידות שאמרתי וכותבי [ביה"י]: "שאומר הרב וכותב", ודבר זה נקרא היכרות כי בראית [ביה"י]: "בראית" פנים בלבד לא סגי.

דיוקים

שאומר הרב: ובעת האמירה צ"ל (גמ) ראיית פנים שהרוי והוא עניין רואות את מורייך (משיחת כ"ק אדר"ש) - ולהעיר ממ"ש האי דמחדדנא טפי כו' דחיזתי' כו' (עירוביו יג, ב). (ח"ב).

"פארボונדען מיט דעת טאג המתאים לו"

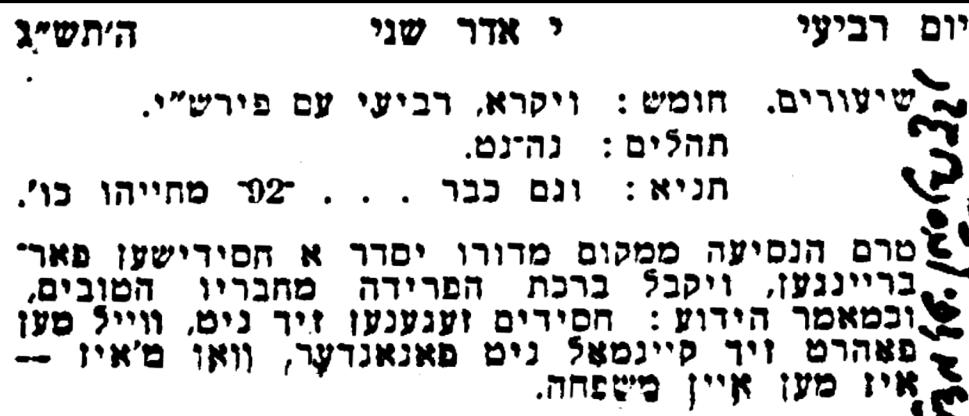
בראית פנים: ראה שיעור תניא דיום זה (מו, א): והיו עניין רואות את מורייך. — ולהעיר מירושלמי (רפה' דעריבובין): תלת עשר שנים עבר עליל רומי רבבי דלא צריך (ה) נכנס רבבי יוחנן לפני ר' הושע' רבבו וاع"פ שאלה הי' צריך לשאול ממנה דבר-קרבן העדה). והיינו רק לראותו. (ח"א).

התקשרות: ראה לקו"ת פרשנתנו (ויקרא ו, ד): תערובות והתקשרות העולם בא"ס כ"ה ע"י התורה. (ח"ב).

בראית פנים: להעיר שביהם זה (בשנת ה'יש"ת) הגיע כ"ק אדמור' מההר"ץ לאלה"ב. (שם).

כאשר לימוד מאמרי חסידות שאומר הרב וכותב: להעיר מהיום יום כ"ד סיון: "ההתקשרות האמיתית היא ע"י לימוד התורה,

מקור	בתורת רבינו
מצין רבינו "לקצנעלסאן. טו' אדר צ'ח" [אג"ק ח"ד ע' רנו]: בمعנה על מכתבו מי"ב לחדר זה, על אלודות נסיעתו עם זוגתו ובתים יהיו לה"ק טובב"א צלהה, שכן הדבר במאה, והשי"ת יצליה את דרכם בנסעה כשרה, ויבאו למחוז חפצם ויסתדרו בסדר חיים טובים עם ילדיהם יהיו, ויזמן הש"ת שדוכים טובים עברו בנותיהם יהיו ויראו רוב נתת בי"ח שי".	בשיחת ש"פ תזריע תש"ז [שיחו"ק תש"ז ס"י] אמר רבינו: ”פאראן אוֹרְחִים וּוֹאָס נַאֲך שְׁבַת וּוֹעֶלֶן זַי אַוּקְפָּאָרְן - עַס אֵין פָּאָרְן אֵן וּוֹאָרְט פָּוּן רַבְּיָן אֵז דָעֵר אוֹפִּיפְטוּ פָּוּן חַסִּידִים אֵין אָז מַעַן אֵין נִיט עַלְעַנְט, וּוֹאָרְום מַעַן פָּאָרְט זַיְקִין מַאֲלַנִּיט פָּאָנָאנְדָעָר, אֵז אֲפִילוּ בַשְׁעַת מַעַן פָּאָרְט אַוּקָע אֵין מַעַן צַוָּאָמָעָן,
טרם נסיעתו [בביה"י]: ”הנסעה ממוקם מדורו“ [צלהה מווארשא בטע יסדרו בבייחננ"ס אחסידישען פארבריגנינגען, ויקבל ברכת הפרידה מחבריו הטעבים יהיו, וככאמור הידוע: חסידים זעגענען זיר ניט, וויל מען פארט [בביה"י]: ”פאהרט“ [זיך קינטמאל ניט פאנאנדרט, וואו מען אֵין [בביה"י]: ”מַאֵץ“, אֵין משפחה. אתענין לדעת לאיזה מושב באה"ק טובב"א הוא מתכוון לנושא, ובטה יכטוב לי מביאתם צלהה.	היאint אוֹבָעָן אֵין צַוָּאָמָעָן, הַיְנַט נַאֲך וּוֹאָס דָאָרָף מַעַן פָּאָרְן? אֵין דָעֵר פְּשָׁת אֵין דָעֵם, אֵז באָמָת אַוּקָע פָּאָרְן פָּוּן דָאָנְעַנְט דָאָרָף מַעַן טַאָקָע נִיט, וּוֹאָרְום מַעַן אֵין אלְעַמָּאָל צַוָּאָמָעָן, נַאֲך אָזְוִי וּוֹי עַר דָאָרָף אֵיך אַוִּיפְטָאָן וּוֹאָס מַצְדָּע דָעֵם דָאָרָף עַר זַיְן בְּגַפּוּ הַגְּשָׁמִי דָאָרָטָן בְּמַיְלָא פָּאָרְט עַר אֵיך אָהִין. אָבָעָר נִיט אֵז עַר פָּאָרְט אַוּקָע פָּוּן דָאָנְעַנְט, עַר בְּלִיְבָט טַאָקָע דָא נַאֲך עַר קֻומָּט וּוֹי עַר אֵין דָא אֵיך אָהִין.
ובכל מקום בו אם הנה בעזה"י ימצאו מידידינו אנ"ש שי', אשר יקרבותו אהבת רעייתם ואהבת אחיהם והשי"ת יהיה בעוזו בג"ה. הדו"ש וمبرכו.	ובמילא, אֵין וּוֹאָס עַר קֻומָּט נַאֲך אֵין זַיְן הַנְּהָגָה אָזְוִי וּוֹי אַבָּן מַלְּך וּוֹאָס אַבָּן מַלְּך אֵין דָאָרָף אַלְעַמָּאָל אַבָּן מַלְּך אָן סַאִינְקִין נ"מ נִיט צַיְעַר גַּעֲפִינְט זַיְן בְּהִיכְלָו, אַדָּעָר בָּמְקוּם רְחוּק מְהִיכְלָו דָאָרָף אַלְעַמָּאָל זַיְן מַתָּאִים זַיְן הַנְּהָגָה סִיְעַמְּדָע אַבָּרְעָן בְּנָגָע לְהַזּוֹלָת אָזְוִי וּוֹי סַאִינְקִין מַתָּאִים לְבָנְךָ מַלְּך,
ויקבל ברכת הפרידה מחבריו הטעבים: להעיר משׂוּע אֲדָה"ז ס"י ק"י ס"ט: ”הַיּוֹצֵא לְדָרְךָ טֻב שִׁיטָּול רְשׁוֹת מַגְדָּלִי הָעִיר אַע"פ שָׁאַיִם רְבּוֹתָיו כְּדֵי שִׁיבְרָכָהוּ“, עי"ש.	אונ וויבאלד אֵז בְּעוֹלָם אֵין דָאָרָף דָא אָזְאָזָמִיאָוָת פָּוּן דָא אֵין זַיְן דָאָרָטָן קָעָן מַעַן דָאָס פּוּעָלָן יַעֲדָע אַיְנָעָר אֵיך בא זַיְן צַיְדָר מְעֻרְעָר הָאָרְעָוָן צַיְדָר וּוֹיְנִיקָעָר הָאָרְעָוָן עָרָבָר פּוּעָל קָעָן מַעַן דָאָס וּוֹאָרְום סַאִינְקִין פָּאָרְן אֵיך דָעֵם נִתְיָנָת חַוּת,
”פָּאָרְבּוֹנְדָעָן מַיִט דָעֵם טָאָגְמַתָּאִים לוֹ“	אונ אָזְוִי וּוֹי סַאִינְקִין נַאֲך גַּעֲבָלִיבָן אַבְּסָל צִיְעַט צַו זַיְעַר נְסִיעָה, זַאל מַעַן מַאֲכִן אַחֲסִידִישָׁן פָּאָרְבּוֹנְדָעָן, אָונ וּוֹי מַעַן האָט גַּעֲרָעָדָט (בהתוצאות דפּוּרִים) אֵז סַאִינְקִין נִיגְעָע אֵין דָעֵם דָיְמָוֹת פָּוּן מִשְׁקָה, עָס אֵין מַסְפִּיק אֵיך אַטְפָּה אַחֲת אַוִּיפְטָבָל זַיְן אֵין אַיהֲר אַת כָּל גַּופָּו, וּוֹאָס דָאָס וּוֹעַט זַיְן אַכְנָה צָוּמָן פָּוּן זַיְן דָא אָונ דָאָרָטָן בְּבָתָאָת.

יום חמישי

יא אדר שני

תענית אסתר מוקדם. סליחות, אבינו מלכנו. מלחיזות השקל.

**שיעוריים. חומש: ויקרא, חמישי עם פירש"י.
תהלים: סיסחה.**

תניא: רק אתה"ב . . . ארץך ונגו'.

חסידות כוֹלֶת שְׁנִי עֲנֵנִים עֲקָרִים : א) הבנת כל הלכה בשרשיה ומקורה העצמי בrhoחניות, הינו בספירות ומדריניות בכל עולם וועלם לפיו עניינו מבואר בדאות. ב) הבנת עניינו כל הלכה בעבודה, הינו שהנעם שהוא חכמה ושכל אלקי ודין התורה, ט"מ צרייך למצווא בזה עניין בעבודה בהנחת האדם בחמי עולם זה.

בקונט' התפלה תר"ס). ובזה יובן מה שהקששו המפרשים הלא רוב הקרבנות באים על החטא, וא"כ מה מועיל הבאת הקרבן מן הבהמה, אלא שהכוונה העיקרית היא, דמי שumbedה הקרבן צריך לדוד אשר לפיו חטאינו הי' ראוי שייעשו בו כל המעשים שעושים עם הבהמה, אלא שבחסדי השית' ובחמתתו בהבאת הקרבן, והוא וזה עניין היהודי דברים שצריך להיות בהבאת הקרבן, והוא התשובה והחרטה על כל הענינים הללו טובים שעשה, אשר ע"ז הוא עוזב את רצונותיו הקודמים, וכתיב ומודה ועווב ירוחם. וכן הוא עוזב את עניין הקרבנות הנה כן הוא בעל דבר הלכה שלומדים צרכיהם למצוא עניין טוב בזה בהנוגע לבירור המדות.

דוקים

בספירות ומדריגות: ספי - בעצם מהותם: מדריגות – יחסם וערכם לגבי שאר הספירות. (ח"ב).

"פארבונדען מיט דעת טאג המתאים לו"

"יא אדר שני .. בחיה עולם זה: ייל בהקדים מ"ש בשל"ה ע"ד המשנה מגילה נקראת בי"א . . ט"ז". עכ"ל. שי"א הוא בגמי' וזה ט"ז הוא בגימט"ה-ה".

ועד"ז ייל שהענין הא' (בהת恭ג) הוא כפי שהוא בכוחות חכ' ובינה שבנפשו (י-ה). ועניין הב' הוא כפי שהוא בכוחות הנפש (ו-ה). (ח"ג).

חסידות: ראה לקו"ת פרשتناו (ויקרא ה, ג-ד), ע"ד תוכן העניין דפנימי התורה. (ח"ב).

בחיה עולם הזה: להעיר (1) שביוום זה נתונים מלחיצות השקל ומבו' בדורשי מהה"ש שעשר גרה הוא כנגד עשר ספריות למעלה. ועשר גרה (ה'ב) - כנגד עשר כוחות האדם, והינו מ"ש (בהת恭ג): א) בספירות ומדריגות ב) בעבודה בהנחת האדם.

מקור

מצין רבינו "טרפ"ט, שקידה" [סה"ש תרפ"ט ע' 72]:
בעניין השקידה הרבה טועים לחשוב כי השקידה היא רק בזמן בלבד, וע"פ חשבון דשל כל אנושי כן הוא כי ט"ז הוא יותר מכמו י"ב, ויב' הוא מרובה מכמו ט"ז.

אבל אמר הגמור הוא כי השקידה האמיתית היא ברוחניות, הינו המסירה והנתינה, די איברגגע בענקית אל עניין הלימוד. והמסירה ונתינה היא בדרך כלל מילא שומרת את הזמן. ובOMUX יותר עניין השקידה הוא החיים בהלימוד די לעבעדיקייט אין דעם, כאמור העולם עד לעבט אין דעם, או כמו שאומרים דאס איז זיין לעבן, והינו גם שהוא בזמן לא מרובה, אבל הוא בחיות, ניט נאר די צייט איז עיקר נאר די לעבעדיקייט - דער אינטערעס דאס איז דער עיקר.

זאת אומרת אשר השקידה האמיתית היא מסודרת באופן כזה שגים זמוני המנוחה הנתק' אפרהען ושמירת הסדר באכילה ושת' מהה נוכנסים בעניין השקידה. וכן הוא עפ"י דרכי העבודה של תורה החסידות, אשר נודע כי תורה החסידות אינה עניין של מפלגה כמו שתופסים העולם לאמר זה חסיד וזה מנוגד. אלא חסידות היא פנימית התורה וחיותה, וכיילת שני עניינים עיקריים: א) הבנת כל הלכה בשרשיה ומקורה העצמי בrhoחניות, הינו בספירות ומדריגות בכל עולם וועלם לפיו עניינו מבואר בדאות (ווזכר בד"ה וייעבר, פקודתי רפ"ט). ב) עניינו בעבודה, הינו מכל דבר הלכה הגם שהיא חכמה ושכל אלקי, ודין התורה, מ"מ צרכיהם למצוא מזה עניין בעבודה בהנחת האדם בחיה עולם זה.

ועל דרך דוגמא בעניין הקרבנות, כתיב אדם כי יקריב מכם קרבן לה', שפירשו הוא אדם כי יקריב, בכדי דרך מענטש זאל וווען גענטער צו גטליךקייט, מכם קרבן להו', פון אייך אליין אייז דאס אפהיניגק איר זאלט וווען נענטער לה', דורכים וואס אויר ווועט מקריב זיין אייער שור וכו' דאס הייסט דעת יציר הרע (כבואר

ותפישת שכל אנושי, ביז אפִילוּ פון אן איינו יהודי ; און כדֵי או מען זאל געדיינקען או תורה - אויך נגלה דתורה - אויך שכל אלקַי, האט דער אובעדשטער אויסגעשטעלט געוויסע עניינים פון נגלה דתורה אין אן איז אויפַן, או מען זאל זי ניט קענען פארשטיין לתקלייתם סיידן ווען מלערנט די עניינים ווי זי ווערן נתבאר אין פנימיות התורה, וואס איז שכל אלקַי בגלוּי : און דורך דעם באנעמט מען או תורה האט זיך נאר אָנגעטָאנָן אין שכל אנושי, אבער במוחותה איז זי שכל אלקַי שלמעלה מנבראים".

(2) משיעור תניא ביום זה ושל'א"ז: עת קז הימין שאז יודכ' גשמיות .. העולם .. תכליית השלים של ימות המשיח .. במשינו ועובדתינו כל זמן משך הגלות והיינו "או" (גילויים דלעתיד – דוגמת למעלה). מעשינו ועובדתינו (הנחת האדם).

בתורת ربינו

בלקו"ש ח"ט [עמ' 209] כתב ربינו:

"נגלה דתורה איז אראפגעקומען בהתלבשות ביז אין הבנת

היתש"ג

יב אדר שני

יום ששי

שיעורים. חומש: זיירא, שיי עם פירש"י.

תהלים: סוכת.

תניא: פרק לו. והנה . . . בעבירה ח"ג.

דער אנhoeיב פון ברשות הקרבנות איז: אדם כי יקריב מכם קרבן לה'. עם האט דער געדארפט שטיין אדם מכם כי יקריב גו'. זאנט דער אלטער רבוי: אדם כי יקריב, בכווי או א מענטש זאל ווערטען געהנטער צו השיעית איז מכם קרבן לה', פון אייך אליאן דארף זיין דער קרבן, מקריב זיין זיין אייגענע בהמה, דעם יצר הרע וואס ווערט אנטערופען נפש הבהמית.

זאנט ווי א בהמה וואס וויס מער ניט ווי עסן און טריינקען און אנדרע קערפערליך זאנט, און דאס מיינט די ווערטער מכם קרבן להו', פון אייך אליאן בעדארפט איר ברײינגען דעם קרבן, דאס הייסט מקריב זיין זיין דעם קרבן פון דעם יצר הרע.

"פארבונדען מיט דעם טאג המתאים לו"

פרשת הקרבנות: הימן (עש"ק) מעבירים הסדרה שמ"ת מתחילה ועד סוףו.—והרי זה תוכן כללות הסדרה. (ח"ב).

בתורת ربינו

בשיחת ש"פ ויקרא סכ"ד [שיהוק תשמ"א ח"א ע' 622] אמר רבינו:

"אנהיונדייך וועגן די קרבנות", "אדם כי יקריב מכם קרבן לה' וגו' או ער גיט אפ החלבו ודומו, אבער ביהוד עם זה - איז קרבן דער עניין פון קירוב כל הכהות בייז אועס ווערט א קירוב צו רוזדאַס, ווי עס שטייט אין די דירושי הילולא.

און דורך דעם קרבן ווערט "ונרצה לו לכפר עליו" בייז או דורך דערויף ווערט "ריה ניחוח לה"א", נחת רוח לפניש אמרתני ונעשה רצוני, וכמברואר אין די מאמרים פון דעם רבינו"ז מהר"ש דער גולד העילי פון דעם נחת רוח בורא וואס איז בא"ע העכער פון נח"ר נברא.

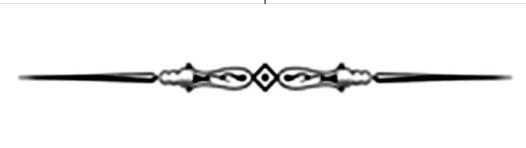
און די שלימות פון די אלע עניינים ווערט אויפגעטאן ע"י מעשינו ובעודתינו איצטער, וואס דאס איילט נאכמעד צו דעם "ושם נעשה לפניך את קרבנות חובותינו . . . מצות רצונך" ווי עס ווערט זיין בשלימות לע"ל, וואס דעמלט ווערט זיין משה עמהם" ובעהלא דיין.

מקור

מצין רבינו "ושaabתם תש"א" [סה"מ קונטרסים ח"ב ע' תנ]: און דאס איז וואס אין אנhoeיב פון פרשת הקרבנות אין דער הייליגער תורה זאגט השיעית אידם כי יקריב מכם קרבן, להו',-א מענטש וואס ווערט ברײינגען פון אייך א קרבן צום הייליגן נאמען פון בעשעפער.

ריכטיג האט דער אויסשפראך געדארפט זיין [ביה"י: "שטיין"] אדם מכם כי יקריב קרבן להו' [ביה"י: "גוי"]. א מענטש פון אייך וועלכער ווערט ברײינגען א קרבן להו', פארוואס זאגט השיעית דעם אויסשפראך אדם כי יקריב מכם קרבן להו'. זאגט דער אלטער רבוי, אדם כי יקריב בכדי [ביה"י מוסיף: "או"] א מענטש זאל ווערט געהנטער צו השיעית איז מכם קרבן להו' [ביה"י: "לה"], פון אייך אליאן בעדארף [ביה"י: "דארף"] זיין דער קרבן צום הייליגן נאמען פון בעשעפער, דאס מיינט או דער עניין פון קרבנות איז איז דעם מענטשן גופה, דער מענטש בעדארף מקריב זיין זיין אייגענע בהמה וואס ער האט אין זיין, דאס מיינט דעם יצר הרע וואס ווערט אנטערופען נפש הבהמית.

דער יצר טוב ווערט אנטערופען נפש אלקיית וויל דער יצר טוב רעדט איז דעם מענטשן ער זאל לעדרגען, דאונגען, מקיים זיין מצות און טאן מעשים טובים און בכלל זיין אפגעגעבן צו רוחניות, דערום איז דער נאמען פון יצר טוב נפש אלקיית א נפש וואס רעדט און ציט צו געטליכקייט, דער יצר הרע רעדט איז דעם מענטשן צו וועלטליכע זאנט און פערשידענע רייכטום פערגעניגענס, עסן, טריינקען, קלידיידער און פערשידענע רייכטום נפש וואס רעדט איז דעם מענטשן און ציט אים צו גשמיוטדייקע

שבת יג אדר שני, פרשת זכור ה'תש"ג

הפטורה: כה אמר ה'. אומרים אב הרחמים, א"א
צדקהך.

שיעורים. חומש: ויקרא, שביעי עם פירש"י.
תהלים: סט"ע.
תניא: וטעות . . . ימוי התפללה.

ויבוא עמלק וילחם עם ישראל ברפידים, שרפו ידיהם
מדברי תורה. או מ'עורט שוואר אין תורה, וואט
דער לימוד התורה אין דאר על מנת לעיטות ולקייטס.
קומט עמלק און קיהלט אפ' דעת אידען, וילחם עם
ישראל, ר"ת יש יששים רבוא אותיות לתורה,
דכל אחד משישראל יש לו אחת בתורה, ולכן נהנו
כל ישראל לכתחוב אותה בתורה, — אונז עמלק מאכט
קאלאט קדושת התורה. והעזה לזה בחור לנו אנשיים,
אנשי משה, ואתפתשותה דמשה בכל דרא, שבכל דרור
יש' ראיyi אלפי ישראל. יצא להם בעמלק ל' יחיד, לפ'
שהתורה היא נצחת בכל דרור. ובכל ومن. ובכל מקום
בשווה.

עצמה תורה. ובזה קובעים לבב התינוק קדושת התורה ויראת
שמים. והוא וילחם עם ישראל, עמלק האלט מלחמה מיט דעת
ישראל, והסביר להו הוא מה שרפו ידיהם מן התורה.

והעזה להו בחור לנו אנשיים, אנשי משה, משה הוא ראש אלף
ישראל, ואתפתשותה דמשה בכל דרא, שבכל דור ודור יש ראש
אלפי ישראל כמ"ש בתניא פ"ב. וזהו יצא הלחם בעמלק, אמר צא
לשון יחיד, לפי שהתו' נצחת היא בכל דור ובכל זמן ובכל מקום
בשווה, ואיליאמו כי נשתנו העתים הזמנים והמקומות, אלא צא
הלחם בעמלק המקור, ולא אמר עם עמלק, ניט מלחה האלטן
מיט די קאלטקייט, נאר מלחה האלטן מיט דעת וואס מאכט
קאלט. והוא להסיד את הרפידים ולחזק ידי לומדי התורה ברבים,
תורה אור בקיום המצוות. והוא הכללי לשפע ברכת אלקים בכל
טוב רוחני וגשמי.

דיקונים

שרפו ידיהם: להעיר ממ"ש הרמב"ם (הלו' תשובה פ"ט ה"א):
וישפיו לנו כל הטבות המחויקות את ידינו לעשות התורה. (ח"ב).

"פארבונדען מיט דעת טאג המתאים לו"

ויבוא עמלק: להעיר משייכתו לשבת פ' זכור (ח"א).

ויבוא עמלק: להעיר 1) מקביעות שנה זו ששבת פ' זכור הוא ערבית
פורים ואיז יש סמכיות "זכירה" (ש"פ זכור) ל"עשוי" (מחיה
עמלק-פורים). 2) קריאתו הוא מה"ת לכל הדיעות. (היום יומ
ח"ג).

ואתפתשותה דמשה בכל דרא: ראה לקו"ת פרשנתנו (ויקרא ב, א).
(ח"ב).

מקור

מצין רבינו "ויבוא עמלק ר"ץ". [סה"מ תש"ט ע' 41]:

דכל עניינו של עמלק הוא לקרו את ישראל, שטיל ספקות בכל
ענייני הנשים. והסביר להו והוא רפидים שרפו ידיהם מן התורה,
דב תורה כתיב דרכיה דרכי נועם וכל נתיבות' שלום, תורה אייז
וואס בריניגט דרכי נועם איין הנגות טובות או בלבד וואס מי וויס
ומי דארף טאן אמצו, דיש כמה שאינם יודעים דיני התורה
בhalbכות הרגילותות כמו נט"י ועוד, הנה דרכי התורה הם דרכי נועם
בנהגת בני אדם וכל נתיבותה שלום ואחווה בין אדם לחברו. והוא
שהගורים הכל הווא הרפידים היינו העדר העבודה בלימוד התורה
בקביעות עתים ודיבוק חברים. והוא ויבוא עמלק וילחם עם ישראל,
דהמקום זומן שעמלק בא בכחו בחזפה נגד אלקות ונגד התורה
ומתחזק לחם עם ישראל הוא ברפידים דוקא, היינו בהמקום
דישראיל רפו ידיהם מה תורה.

דישראיל הו ר"ת יש שישים רבו אותיות לתורה, דכל אחד
מיישראיל יש לו אותן [בה"י מוסף]: "אחד" [בתו', ולכן נגאו כל
ישראל לכתחוב אותן בתורה, לפי שככל אחד מיישראיל יש לו אותן
בתורה, אבל עמלק לוחם עם יישראיל. והוא שנזכר כאן יישראיל,
עמלק הו לוחם עם קדושת התורה, ער מאכט קאלט פון קדושת
התורה, ער מאכט קאלט פון קדושת האותיות שבторה, און זאגט
וואס דארף מען לערנען מיט קינדערא אותיות כמו שלמדו בדורות
הראשונים, אלא ח"ו ככל הגוים בית יישראיל ללימוד רק ההברות
ומהבראים בלבד אשר בזה מקרו קדושת אותיות התורה. וכמו
שאנו רואים בלבד אשר בזה מקרו קדושת אותיות התורה, והוא
התלמידים. ומנגג יישראיל ללימוד בהתחלה אותיות התורה, הוא

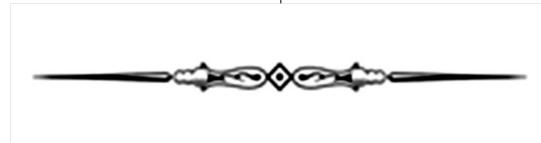
בתורת ربינו

שהרבי לא נמצא אתנו, ח"ז,

— אלה שהכירו את הרבי במשך שלושים שנות נשיאותו, יודעים,
שהרבי לא יעזוב את החסידים שלו שישארו לבדם בשבת פרשת
זכור, למשל, כשצרכיכם להלחם בעמלק..”.

ש"פ תרומה, פ' זכור, השי"ת [תו"מ ח"א ע' 16] אמר רבינו:

”הכח שמשיך הרב עיי תורת החסידות — נמשך וניתן לנו גם
עכשו, ללא שינוי מצדך, וגם אצלנו לא נעשה שינוי שנחשוב

יום ראשון יד אדר שני פורים ה'תש"ג

בקראת המניילה קוראים: (ח. יא) להשميد להרג... ואיש לא להשميد ולהרוג. (ט. ב) ואיש לא עמד בפניהם ואיש לא עמד לפניהם. באמירת "אנורת הפורים הזאת", "אנה פ' השנית" מנענעים את המניילה. נוסח שושנת יעקב: ברוכים כל הצריים. שהחיזנו — נם ביום. שיעורים. חמוץ: צו, פרשה ראשונה עם פירוש". תחלים: עביוו.

תניא: זאת ועוד... י-ט' והחומר. במנלה שכחוב אומזר לא נכתבו عشرת בני המן בעמוד בפ"ע. וכן לא כל העמודים מתחילים בתיבת "הטלר". בתו"א ביאור ד"ה יביאו לבוש סעיף המתחיל והנה בח' לבוש. צ"ל: "והיא בח' פנוי וזה היא המסורת". שהיא בח' עתיק בח' סדכ"ס". ויש נ"א: "והנה בח' ביום ההוא הוא בח' בין אם אימא עילאה המקננת בבריאה בכורסיה אכז' דאצלות נעשה עתיק לביריה שנעתק ונבזה מביריה ואין בה החגולות בעולם הביריה שאפילו מבח' ביום ההוא בח' העלם והסתור. ומה שנאמר אסתיר פנוי שכן נקרא מל' דאצ' לפי שמקבלת מכל הי"ס מל' דכתור דאצ' נעשה בת ר מל' וממל' שבכח' נעשה חכ' שבמל' כו".

מלכא שם הע"ס כו', וא"כ המל' שמקבלת מוכלים נק' ג' כ פנוי כו'.

ב. בתו"מ רשימות היום ע' שצה: כשאומרים "האגרת [פורים] הזאת", "אגרת הפורים השנית" - הגבי' מעט את המגילה. [בהי]: "מנענעים".

ג. בתו"מ רשימות היום שם:

שהחינו-גם ביום.

ד. בתו"מ רשימות היום שם:

במגילה שכחוב מהר"ש נ"ע לא היו עשרת בני המן בעמוד בפני עצמה.

וראה גם שם ע' קצ'ו:

במגילה כתבי-יד-קודש של מהר"ש נ"ע - עשרת בני המן אינם בעמוד בלבד.

דוקים

בקראת המגילה קוראים... להשميد להרג... ואיש לא עמד בפניהם... לפניהם: ב"רשימת מנהגי פורים שיש בהם חדש" שערך רבינו (בקונטרס פורים תש"ח נדפס בספר המאמרים תש"ח ע' 126) ומשם לספר המנהגים ע' 73 כתוב זו"ל: שתי הנוסחאות הובאו בספרים המסורה אבל צריך חיפוש מקור הראשון ועיוון בטעם הדבר אשר דוקא כאן הingo לקורות באופן לצאת ידי כל הדיעות,

מקור

א. מצין רבינו "וועטה אם נא רעד" [סה"מ טרע"ח ע' ריח]: עוד יובן מעלה זו ממ"ש בד"ה יביאו לבוש מל' בענין אסתיר מן התורה מנין ואנכי הסתר אסתיר פנוי ביום ההוא, שהשכינה שהיא מל' דאצ' מסתתרת בגולות בבח' ביום ההוא בח' עלמין סתימין דלא אתגליין. דהנה לעתיד כת' ואמר ביום ההוא הנה אלקינו זה ממשא"כ בח' הסתר אסתיר פנוי ביום ההוא, שאפי' בבח' ביום ההוא הוא בבח' הסתר והעלם, לפי שרשעה מבח' סתימו דכל סתימין כו'.

ובהביב' שם, אבל מג"א הוא בח' הסתר אסתיר פנוי ביום ההוא דהינו בח' מל' שמסתתרת בראש הברי' וונעשה עתיק דבריאה כו', והיינו בח' פנוי ביום ההוא בח' כתר מל' כו', וכתר מקבלת מל' שבכתר והיא בח' פנוי, וזה היא המסורת בראש הברי' וונעשה עתיק.

ולכן אף לעתיד שנא' ואמר ביום ההוא הנה אלקינו זה, שבבח' ביום ההוא יהי' בבח' זה בבח' גילוי, מ"מ בח' אסתיר שהיא בח' עתיק בח' סדכ"ס כו', בנ"א [בהי]: "ויש נ"א" [אי'] והנה בח' ביום ההוא הוא בח' בין אם עילאה המקננת בבריאה בכורסיה, אכז' דאצ' נעשה עתיק לבריאה שנעתק וגבזה מבורי' ואני באה בתגלות בעולם הברי' שאפי' מבח' ביום ההוא בבח' העלם והסתור, ומה שנא' אסתיר פנוי שכן נק' מל' דאצ' לפי שמקבלת מכל הי"ס מל' דכתור דאצ' נעשה כתר מל' וממל' שבכח' נעשה חכ' שבמל' כו'. והיינו כמ"ש בזוהר אמרו דצ"ג ע"ב פנוי אילין עטרה

בספר התולדות - אדמו"ר מהר"ש ע' 21. וראה שו"ע או"ח סי' תרצ"א ס"ד ובבאה"ט ושב"ת וש"ג. שדי חמד אסיפת דין סוף מערכת פורים".

שהחינו- גם ביום: כ"ה בספר המנהגים ומציין רבינו: "ראיה פסקי דין לחייב"צ בסופו. ובשער הכלול פמ"ז". וראה בא"ק ח"ג ע' ב. ח"ח ע' צה. וכہיום יום המבוואר.

"פארבונדען מיט דעם טאג המתאים לו"

אסטייר פנוי: ראה שייעור תניא דיום זה: בלי שום הסתר כלל. (ח"ב).

בתורת רבינו

במכתב ד' מנ"א, תשט"ז [אג"ק חי"ג ע' שלז] כתב רבינו:

במ"ש בכפילת ובשינוי אמרת תיבות "ולהרוג" "לפניהם" - אפשר שהי' בזה משנה ראשונה ומשנה אחרונה, כיון שמנהגי פורים נדפסו בח"כ ק"מ"ח אדמו"ר בעלמא דין ולאחריו שעבר עליהם. במ"ש בהנוגע לברכת, הרב ריבנו - כן ראייתו כ"ק מ"ח אדמו"ר מברכה ביחיד - בהיותו בפאriz. דא"ג אוז קראתי המגילה לפניו בכפילת הנ"ל, והביע תנועה של שביעת רצון (כמוון רק תנועה כיון שהיתה באמצע הקרייה. ולאחר הקרייה נסתובבה השicha העניינים אחרים).

במ"ש בהנוגע לזכור אם בחמשה נקודות או ששה, - בטח ראה חילוק השमועות בזה המובאות בקצתות השולחן. ולא אסתיע בא מילatta לשמע בזה הוראה מכ"ק מ"ח אדמו"ר. וטעמי ונמקי בהצעתי בזה - ה"ה כתובה בהערה למנהג זה שבקובנטורי פורים.

עוד טעם שלא נכתב שם - ע"ד הביאור דאתקן רבינו אבוחה בקיסרי (ר"ה לה"ד) כדי לכלול כל המנהגים ולא יראו הדברים כשתי תורות. במ"ש ששלח לכאן העתק המנהגים שידועים לו, - אין נשמר זה בזכרוני. ואפשר ששכחתי או נשלח למי שהוא אחר, ובמילא הצעתי במקומה עומדת, ולתועלת הרבים.

דא"ג, כל אותן המנהגים שפורסמו בהקובנטורים והחובורות וכו' - אותן שהו"ל בחו"כ ק"מ"ח אדמו"ר בעלמא דין, פשוט שעבר על כל המנהגים. ואלו שהו"ל לאחריו זה, ציינתי - באם זה מסבירה דיל ואזו כתבתני גם טעמי בזה. ובא"ל - הרי זה ממה שמשמעותי או ראייתו מכ"ק מ"ח אדמו"ר.

ראייתי מובה משוו"ת שבט סופר (חאו"ח סי' כז) אשר החתום סופר הנהיג בבית מדרשו לקרות שתי הנוסחות להרג ולהרג. ובמגילה שלו הי' כתוב להרג ובין השيطין ולהרג. ובשם ס' קסט הספר שנן הנהיג גם בונגש בפניהם, ובמגילתו בפניהם הי' כתוב בפניהם ואות למד"ד הייתה תליי. ואין ספרים אלו תה"י בשעה זו ויל"ע בהם אם הי' קופל רק תיבה המוטפקה או כמנהגנו כמ"ש בפניהם".

וראה באוצר מנהגי חב"ד אדר ע' רנה-רנט, שבשבט סופר משמע שנהגו לקרות שנית את הפסוקים בשלימותם, וכן הוא במנהגי החת"ס (פרק ט סעיף ג), אכן בקסת הספר (ח"ב בסופו) איתא שמورو בעל האמרי אש (תלמיד החת"ס) היה חזור בשקט ורק את התיבות המוטפקות.

וראה בא"ק חי"ג ע' שלז - תורה רבינו.

מנוענים את המגילה: ראה בא"ק חי"ב ע' א.

נוסח שושנת יעקב: אורים כל הרשעים ברוכים כל הצדיקים. ישראל נשמט קטע זה לגמרי, וכן בהסידורים הנמשכים אליו. ובספר המנהגים - חב"ד ע' 74 כתוב:

נוסח שושנת יעקב: "אורים כל הרשעים ברוכים כל הצדיקים".

ובהערה 7: אף שכמה סידורים הנוסחא: אורים כל העובדי גילולים; ברוכים כל ישראל. ובטרור ושו"ע או"ח סי' תר"צ סט"ז יש שינויים מודפס אחד לחבירו, וכנראה שהוא מפני יראת הצערן, ואם כן ממש קצת דגירותם גם כן עובדי גילולים, ישראל, ולא רשעים, צדיקים. וצריך עיין. ע"כ.

ואולי נכתבו הדברים בתגובה למה שבקובנטורים הסידור (אות פר') הביא מכמה סידורי חב"ד הנוסח "ברוכים כל ישראל", ואשר כן הוא בסידורי הספרדים. ושם בהערות הר' ברוך נאה ז"ל מצין לעוד מקורות לנוסח "ברוכים כל ישראל", ולכמה אופנים "אורים כל העכו"ם" או "הగוים". ובקבוץ יגדיל תורה - ירושלים (גליון ה' ע' 78) מביא הערתת כ"ק אדמו"ר זי"ע שבס' המנהגים הנ"ל, ושוב מלקט מכמה דפוסים קדמוניים, בהם רואים יד הצעורה, ויש גורסים "הערלים", "שונאי ה'", ועוד. (סדר רבינו הוזען עם ציונים והערות (ראסקין) ע' תרז').

במגלה שכתב איזמו"ר: נדפסו בסה"מ תש"י"א ע' 198, ומשם - בספר המנהגים). וכහערת רבינו שם: "פאקסימיליא מעמוד זה

יום שני טו אדר שני, שושן פורים ה'תש"ג שיעורוב. הומש: צו, שני עם פירש"י.

תניא: באישר כל . . . י"ד האבות.
אזמו"ר אמר. איש אדמור' האמצעי כתוב בשבייל כל סוג וסוג מהמשכילים והעובדים איש בעדת החסידים מאמריהם וספר מיוחד מיוחד, לבד שער היהוד ושעריו אורחה שם בפֿלִיַּה. ונכתבו עbor כל החסידים: שער היהוד הוא המפתח דתורת החסידות, ושערו אורחה — **אלג'יבית דתורת החסידות.**

בפל"ז, ויגעת בזה הרבה, ונכנסתי על יחידות להוד כ"ק אומו"ר, והרצائي שאלותי. ענה לי: כתעת פה החסיד ר' יקותיאל ליעפלעэр, והרבה לספר אודתו, ובתוך הדברים סייר לי כי הספר אמרי בינה כתוב כ"ק אומו"ר עברו, ושאל אותו וכל אשר יגיד בספר לי, ואז אשיב ואבאך לך.

"פארבונדען מיט דעם טאג המתאים לנו"

ושערו אורחה: ראה הקדמה לס' שערו אורחה: שערו אורחה ע"ש עניין נס דפוריםכו. (היום יומן ח"א).

שהם כלליים: ראה שייעור חומש דיום זה (צו, יג): ה קרבן אהרן ובנוו. ובפרש"י: אף ההדיות מקריבין עשרית האיפה ביום שהן מתחנכו לעבודה אבל כהן גדול בכל יום. עכ"ל.

הינו שאף שישנם חילוקים בין כה"ג וכהן הדיות בכמה דבריםAuf"כ יש עניין כללי (בדוגמת הנ"ל בהפתגם) וכל הכהנים משתווים בזה (ראה מנוחות עח, א) - ולהעיר שכחנים נק' חסידים" (זה ג' כמה, ב).

עוד יש להעיר יומם זה עצמו "שושן פורים" - שאף שזה נק' שושן פורים (ששיך רק לאנשי שושן וערבים המוקפות חומה) Auf"כ ישראל חוגגים אותו במה שא"א תחנון וכו'. (ח"ג).

שהם כלליים: להעיר מתוכן שייעור תניא דיום זה. (ח"ב).

בתורת רבינו

במכתב כ"ב נסלו תש"יב, [אג"ק ח"ה עט' פט] כתוב רבינו:

"בمعنى על מכתבו מモצח"ק תולדות, בו שואל הדורך בתחלת לימוד החסידות וכן אם יש חיבור מסודר בדא"ח בנוגע לסדר ההשתלשלות.

(בנוגע להורות לו סדר התחלת למוד, הנה קשה לענות ע"ז מבלי ידיעה מחששו ובאיזה דרך בלימוד יש לו המשכה, וידיעתו עד עתה בחסידות וכו' אבל מענה כללית שברובא דרובא הוא מתאים, הוא שנוסף על לימוד התניא לימוד דורך מצוטין (הנק' ג"כ ספר המצוות) להצמיח צדק,

מקור

מצין רבינו "ללוין. יב איר רצ"ה" [אג"ק ח"ג ע' שסז]:
הוד כ"ק אומו"ר אדמור' מוהר"ש מספר [בhai]: "אמר" להוד כ"ק אומו"ר הרה"ק, כי [בhai]: "אשר" הод כ"ק זקנו כ"ק אדמור' האמצעי הי' מחלק את החסידים העוסקים בידעת תורה החסידות ובעבודה לכמה פלוגות. היינו לבד החלוקה הכללית משכילים ועובדים הי' מחלק כל אחת מהם לכמה פלוגות, כמה סוגים במשכילים וכמה סוגים בעובדים.

ולכל סוג וסוג מהמשכילים והעובדים כתוב עבורם מאמריהם וספר מיוחד. לסוג א' מהעובדים כתוב ספר שער התשובה והתפללה חלק ראשון, וחלק שני לסוג אחר, וחלק שלישי לסוג אחר, וכן בסוגי המשכילים דلسוג אחד כתוב ספר שער האמונה ולהסוג השני ספר עטרת ראש, ולהסוג המעליה ביותר ספר אמרי בינה, הספרים שער היהוד ושערו אורחה הם כללים ונכתבו עbor כל החסידים, כי שער היהוד הוא המפתח דתורת החסידות, ושערו אורחה הוא האל"פ בית דתורת החסידות. פעם אחת של הוד כ"ק אומו"ר הרה"ק מאת הוד כ"ק אביו כ"ק אומו"ר מוהר"ש אמרי ר' יקותיאל ליעפלעэр – האל"פ בית דתורת החסידות. איזה שאלת בבחינת הדברים אמרי בינה שער הק"ש בהפרקים נ"ד נ"ה נ"ז שמאור בעניין לחם שמן ויין שבתורה, גלייא שבתורה רוזא דאוריתא ורוזא דרזין, גלייא וסתים והמנוצע שבניהם, והשיב לו על שאלתו והסביר לו העניין. אח"כ אמר הוד כ"ק אומו"ר להוד כ"ק אומו"ר: את הספר אמרי בינה כתוב הוד כ"ק אומו"ר עbor החסיד ר' יקותיאל ליעפלעэр.

הוא – ר' יקותיאל ליעפלעэр – הי' בול עז, – א פלאח – הגם שהי' על ייחדות אצל כ"ק רבינו הוזן, און או רייכע ייחדות, בעבר קיין קאף קאן מען ניט אורייך שטעלען, והי' לו לב רגש והתפלל בתהעוררות טוביה. כשחזר כ"ק אומו"ר ממאלע רוסיא והתיישב בליובאויטש, והתחל להתעסק עם הארכיכים בלימוד תורה החסידות, התקנא ר' יקותיאל והשתוקק ג"כ להבין, ויגע ביגעה עצומה עד שהביא עצמו להשגת הענינים הדקים ביותר. פעם הוקשה לי דבר אמרי בינה שער התפלין פל"ב בעוני אויש וואר חור, ובענין התהווות החכמתה מלמעלה מן החכמה המבוואר

ובתיבות.

ב) בשאלתו אם יש ספר בדא"ח המבואר סדר ההשתלשלות, הנה כוֹה הוּא סְפָר שַׁעַר הַיְחֹוד לְאַדְמוֹן האמצעי ושם בתחילת מבואר ג"כ ע"ד אופן התבוננות".

וכמו הלימוד בשאר החלקים שבתורה, הנה בפעם הראשונה לא יתעכב להבין כל מלה ומלה יתרה, אלא רק כללות הדברים, וכאשר לימוד באופן "למיירס" פעם ושתיים ותהי לו ידיעה אף כי שטחית אבל מקפת בכמה עניינים, הרי או יכול לדיביך ג"כ בהענינים

יום שלישי	טו אדר שני	ה'תש"ג
שיעורוב. דומינט: צו, שלישית עס פירש"ז.	החלים: עטיפב.	
תניא: ומאהר... ימיה המתווצעת בינהו.	מעבודת בעל עספ: לעורר בעצמו האמונה ובתחנו	
נמור בהזון וمبرננס לבב בשירה, כי היא ית' יהו לו פרנסתו בריווה. וצריך להיות לבב באמת	לענין פרנסתו כבר מזוכנת לבניין.	

מממש בשעת הפנו' בישבו בחנות והדומה לימוד משנה משניות פרק תニア, ויהי לו איזה דברי תורה כמו חומש משניות תהלים תניא שיהי' בקי בהם בעלפה, למן יכול לחזור עליהם בהלכו ברחוב ובשוק או בחנות והדומה. והעבדה עם זולתו הוא אשר בעת הדברו במילוי דעלמא ובענייני עסוק הנה צרכיכם לסבב הדברו בסיפור איזה מעשי' יפה ולמצא עילה וסיבה לעורר על לימוד והשתפות אין א' חסידות' פארבריגגען, וכאשר מדברים באהבה פעם ושתיים הנה הדברים ננסים לבב השומע ועושים פרי טוב.

דיוקים

לעורר בעצמו האמונה: "יל שבהמשך לב' עניינים אלו באה' כי הוא ית' .. 2) וצ'ל בשמחה .. (ח'ב).
בשמחה וטוב לבב: ע"פ תבא כה, מז' שמחה-רחבות גדולות המוחין. ובט'ל-גדול המדות (לקו' ש' בהעלותך (תשמ'ג) ע' 11). (ח'ב).

"פארבונדען מיט דעת טאג המתאים לו"

פרנסתו: ולהעיר משיעור חומש דיום זה (צ'ו ז, יא): אם על תודה קיריבנו ובפרש": אם על דבר הودאה על הנס שנעשה לו כגון יורדי הים הולכי מדברות.
וראה דריש' חג הגאולה יב- יג תמו, לרפ' ז' שד' עניינים הנ'ל- בעבודה- הם הטראות בענין הפרנסת. (ח'ג).
ומפרנס לכלبشر: להעיר מתוכן ברכבת הון שבברהמ' ז'- ו/orהה לקו'ת פרשtno (צ'ו, ז רע'ג). (ח'ב).

בתורת רבינו

במכtab יב' איר תשט'ו, [אג'ק חי'א ג'תעה] כתוב רבינו:
במענה על מכתבו מוצש'ק. ולפלא שאינו מוציא דבר על דבר שיעורי בלימוד הנגלה והחסידות, ולא עד' השתקפותו בתוצאות ובשיעוריהם הנלמדים ברבים כו' וכו', וראשית מכתבו ואפילו גם באמציאותו הוא רק בעניני פרנסת גשמיota וסבירות שונות בזה, וכאילו ח' ז' נשכח ממנו האמור ברכבת המזון שהוא מן התורה, והתחלה שהקב'ה הוא מלך העולם,

מקור

מצין רבינו "לשורה. כה' ניסן צה" [אג'ק ח'ג ע' שי'ד]:
הריה השכל הבריא שלוט על הלב בטבע תולדתו הנה מלבד זאת הריה המאמין לא יהוש לכל הרהור הלב בדעות מדאות שונות במילוי דעלמא בכל ובענייני פרנסה בפרט, כי וברך ה' אלקיך בכל אשר תעשה כתיב. האדם צריך רק לעשות כל פרנסתו ולהשתדל בכלacho שהכל תהי' טהורה מכל סיג ופסולת דאונאה וכו' והיינו שיהי' הכל עפ' דיני התורה אשר הוא כל רואי' לברכה העליונה בשתיים, פרנסה בריווה ואשר פרנסתו תלך למקום הרואו שלא יהיה בוה סיגים ופסולת כלל.

וזאת היא עבודה הבעל [בה']: "מעבודת בעל" [עספ], לעורר בעצמו האמונה והבטחון [בה']: "זבטחו" גמור בהוי' ב"ה הון ומפרנס לכלבשר כי הוא ית' יתן לו פרנסתו [בה']: "פרנסתו בשמחה וטוב לבב באמת כאלו כבר פרנסתו כתבי יד כבר" [במחזון] [בה']: "מוזמנת" לפניו. באגרת הקודש כתבי יד קדש הקדשים הוד כ"ק אבותינו רבו לנו הקודשים, אשר חנני השית' נמצא אגרת קודש כתוב יד קדשו של הוד כ"ק אוזמו"ר אדם"ר מוהר"ש זצוקלה"ה נבג"מ ז"ע, כתוב לאחד החסידים הנודעים בהם. ובדבר ענייני פרנסה שדווג וכותב מאין יבא עורי, הלא בסמוך לו כחיב עורי מעם הו' עושה שם וארץ הון ומפרנס לצבאו השמיים וצבאו הארץ לכל ברוי' וברוי' לפי מה שהוא בעטה ובזמנה.

ובאמת מוכרא לכל בעל עספ ירא ה' להרגיל עצמו במחשבה טוביה זו לצייר לעצמו בכח הבטחון שפרנסתו מזומנת לפניו, ואם מתהדר איזה זמן הנה הא-ל הטוב יתרברך ויתעלה ישלם לו במשמעותו' בשמחה באמת. ובש machto' זאת וטוב לבבו ישקד לשמור הקביעות עתים לتورה מדי יום ביום לימודי הנגלה ובלימוד החסידות וגם יעסוק באהבת ישראל לעורר את מכיריו ומיודעיו לבוא לשיעורי הלימודים איש איש לפ' ערך חשוב וכשרונותיו. עוד זאת מעלה גדולה ונפלאה בעלי' עסקים אשר הם רק הם יכולים לזכך את הרחבות והשוקים באור נועם אלקי, מה שנשגב מיושבי אהל. ועובדת בעלי' עסקים מתחלקת לשתי סעיפים עיקרים, הא' העבודה עם עצמו, והב' העבודה עם זולתו, אשר שניהם כאחד משivet נפש. העבודה עם עצמו הוא אשר בעת עסקו

פון דעם גוף, סיי פון נפש האלקית סיי פון נפש הבהמית - אין תמורות זה [אייז ער] פארוזארגט אונן אייז זיך מצטער וואס ווועט טאן דער הוזן ומפרנס לכל בחסד ובברחמים אין עטלעכע יאר אראום בהנוגע לפרנסטו ופרנסת בניו.

אווי ווי מיר געפינען זיך שוין אין די פריילעכע טאג, אונן לויט דעם אויסטרוק פון זהර (יתרו Uh, ע"ב) או פון עשירי באב עשו אטאבד ולא אשתחכה, אווי זאלן אויר גיין פארלארן אונן זיך ניט אויפזוכן די אלע העלמאות ופטויים וואס קומען פון עשו'ס זיטט, וואס דאן ווועט מקוים וווערן בכל לבך, בלבב שלם, מיט צוויי ב', עבדו את הא' בשמחה.

והוא דוקא, הוזן ומפרנס לכל בחסד ובברחמים, שבמילא מובן ובליל כל ספק שצרכיך לעשות דירה לו ית' כאן במקומו, ואז יקויים ג"כ העניין דהוזן ומפרנס לכל, ויעיין וביעין המתאים באגרות הקדש סי' ט' ובכ"מ שם.

במכtab ח"י מנהם אב תש"ד, [אג"ק ח"ט ב'תפס]:

זעלבסטפארשטענדליך מיין אין דא ניט דעם עניין פון מוסר זאגן, ס'אייז נאר א שאד אונן צער וווען איד וואס האט מיט וואס צו זיין בשמחה ניט נאר בענינים רוחניים נאר אפילו בענינים גשמיים, דאס הייסט אויז די שמחה אויז דאן ניט נאר פון דער נשמה נאר אויך

ה'תש"ג**יום רביעי י"ז אדר שני**

שיעורוב. הומש: צו, רביעי עט פירש".
 תהילים: פניבו.
 תניא: ונמצא כי ... מה נידיה.
 באמירת תהילים (פז. ז) אומרים כל מעני היב"ח בקטין,
 בסדר ברכת המזון --- הכה"ר בחולם.

סדר הקלטה).

כל מעני .. הכה בחולם: בסידור עם דא"ח תורה אור — נקוד בחולם, אבל בסידור רוסטו וסדר העבודה וכן בספרי נ"ך נקוד כל בקמץ.

ביאור הדבר כי בדרכ כלל, מלת 'כל' כשהיא מלאה בפני עצמה תינקד בחולם (תנוועה גדולה), וכשהיא סמכה למלה אחרת, ואז אין לה טעם לעצמה, תינקד בקמץ-קטן (תנוועה קטנה). ומכל מקום כתוב המנחה שי (תהלים שם), שאף כי נמצא בספרים שמלה 'כל' כאן טעמה במאריך (מירכא), בכלל זה היא נקדזה בקמץ חוטף. (סידור רבינו הוקן עם ציונים והערות).

"פארבונדען מיט דעם טאג המתאים לנו"

כל מעני: וסיום היכי כל מעני בר. ובמפורשים שם: כל מגמתי בגין (בהקב"ה). ראה פרשטיינו (צו ח, ה בפרש"י). (ח"ג).

מקור

מקורי בהגנות לסדר רבנו הוקן ע' לד:
 שאלתי היום את כ"ק אדמו"ר שליט"א שאלות אחדות אשר נתעورو בעת קריית הקאריקטורא של ה"בענטשטעלע".
 יש דיווק כי בתהילים אומרים "כל מעני בר" (הכה של כל בקמץ), ובסדר אומרים "כל מעני בר" (הכה של כל בחולם)."

דיוקים

ברכת המזון: נראה המשך לתוכן הפתגם דיום שלפנ"ז. (ח"ב).

בתהילים .. כל מעני הכה בקמץ: הנהגת כ"ק אדמו"ר - בסיום אמרית פרק פ"ז (בשיעור היומי של יום י"ז בחודש) אומר "ושרים כחוללים כל" (בקמץ, ואח"כ שוב) כל (בחולם) מעני בר" (ע"פ

יום חמישי	י"ח אדר שני	ה'יתש"ג
		שיטות שיווריות. חומש : צו, חמישי עם פירש"ז.
		תחלים : פחים.
		תניא : כי כלות... ימחר יצירה עשויה.
		אוזומו"ר כותב באחד ממאמדיו : צרכיהם ללמוד בכל יום תושב"כ עם פירש"ז שזהו תרומות מדרשי רוז"ל... וכל הפתחות צדיק נל' אחד ללמוד מסכת גمرا בונה.

נוASH שאין לך דבר שעומד בפני התשובה, בכל מادرך בחילא יתר, שלמעלה מהגבלה הכליל והז' הכנה לשירה עליו או רה מקיף דח"י בח"י שומרים הנ"ל וכו'.

דוקים

מדרשי רוז"ל: ראה לעיל – ט"ז טבת: מדרש מעורר הלב. ובהת恭ם ליום כ"ט שבט: פירש"ז .. פותח הלב. (ח"ב).

"פארבונדען מיט דעת טאג המתאים לו"

מסכת גمرا בונה: ראה לך"ד שם (ל' המאמר הנ"ל): ונאום הו' שזהו תושבע"פ .. שלכה"פ צריך .. (כנ"ל בפניהם). – 1) ראה סיום הפטורה דפ' צו: נאום הו'. 2) يوم זה הוא ערב התחלה הט' חדשים עד י"ט כסלו שאו גומrin המסכת. (ח"א).

עם פירש"ז: ראה פרשטיינו (צו ח,טו בפרש"ז). (ח"ג).

בתורת רבינו

במכtab כ"ד אלול הש"ת [אג"ק ח"ג עמ' תעב] כתוב רבינו: לפלא שאינו מזכיר אם משתף הנהו בחלוקת הש"ס, וכיידוע ששלכל הפתחות צריך כל אחד ללימוד מסכת גمرا בונה (ראה לקוט כ"ח בסופו).

מקור

מצ"ן רבינו "ס"ה על חומתיך לט" [ספר המאמרים תורה-שמואל -תrolley"ח סוף ד"ה על חומתיך (תrolley"ט ע' רנה):

ועפ"ז יובן עניין השומרים שע"ג החומה דירושלים, דהנה ירושלים הוא כמ"ש כי מציון יצא תורה ודבר ה' מירושלים שזהו ב' בח' דתושב"כ ושבע"פ, ב' הבהיר' דידי עשתה ונאום הו', והחומה זהה עניין השתחוות דשם"ע בח' הכנה לקבל המקיף, דהגם שהחומה שומר עכ"ז אם ה' לא ישמר שוא וכו', או י"ל שזהו מהמקיף' דנור"ג שיש להם או"מ ג"כ נ"ל, והשומרים זהה בח' המקיף' דאו"מ דח"י וכו' ולכך אמר זה בנחמה הז' שזהו בהפטורה דוש אשיש, כי ז' דנחתמא י"ל וזה נגד ז' מקיפוי שבמל' ומתחיל' נחמו וכו' ומסיממי' שגם על החומה יומשך המקיף' דיחידה עד אשר יוכן למטה וכו'.

ובבעובודה י"ל שכסדר המדרגו' צ"ל ידי עשתה לימוד תושב"כ שנקי' עשי' מל' גט מעושה מל' כפי' והכרח שלכלאו' נדמה לו הלא יודע הנה, בתושב"כ ולל' ללימוד אבל באמת איינו כן שצרכיכם ללימוד בכ"י תושב"כ עפ"ז ריש"ז שזהו תרומות מדרשי רוז"ל, ונאום הו' תושבע"פ כמ"ש בה' ת"ת ובאג"ק שלכה"פ צריך כ"א למד מס' גمرا בונה, ואם גם העביר את הדרכ' ולא למד עכ"ז לא אמר

ה'תש"ג

יט אדר שני

יום ששי

שיטוריהם. חומש: צו, שיש עם פירש".
תהלים: צ"צו.

תניא: וכל ניזוץ . . . -96ניצוצין כו'.

ר' משה מיזליש סיפר: דער רבִי (רבינו הוזק) האט אונז געלערענט. אז דער אלף פון חסידות איזו, אוים צוניצען די טבעיות איזו עבודה. און ראשית העבודה זאל זיין אויסצוניצען די טבע הכהות, ווי למשל די טבע פון מוח שליט עלי הלב.

שatab בשבי. אך הגיענו נראה פניו הקיסר נאכלען שנכנס במרוצה ודבר בפנים וועפות ובקהל רם ורונו האם כבר נתנה הפקדה בסדור האגפים ובהערכת הקרב. ומיל הוא האיש הנכרי – מראה עלי מספר הר"מ זל – העומד פה וברגע קרב אל' ויאמר בצרפתית אתה מרגל רוסיה ווינח ידו על לבו להרגיש אם לכ' מתרgesch נונפס בך, ואו עמדה לי האל"ף דחסידות להנצל ממות, ובשפה ברורה עניתי כי מעלה פקידי הקיסר הצרפתי ללחוני למליין באשר הנני בקי בלשונות הדורות למו לשמרות מהונם.

דיקונים

אויסצוניצען די טבעיות: ראה לקו"ד ח"א, ע' נו: כל עניין החסידות הוא לשנות מדותיו הטבעיות. (ח"ב).

"פארבונדען מיט דעת טאג המתאים לו"

אלף פון חסידות: אולי יש להעיר שבבים זה מתחילה הט' ירחី עיבור (מיום ליום) עד י"ט כסלו (בשנה שלאחריו). ראה שיחת י"ד כסלו תש"ז.

עד עניין המזוח דט' ירחים – ראה לקו"ש חי"א ע' 209-208. ח"א).

טבע פון מוח שליט על הלב: ויש להעיר בדיקת הלשון טבעיות טבע המוח שליט על הלב, הנה ע"פ המבוואר בשיחות הדבי בכ"מ שדרושי תורה אור ולקו"ת הוא ה"חסידישע פרשה", יש להעיר מ"שblkו"ת (פ' צו פרשת השבוע שבו חל י"ט אדר שני תש"ג): "ע"י התבוננות בגדיות א"ס ב"ה עצמו ר"ל שמההתבוננות עצמה נולדה ונמשכה האהבה וא"צ לנגינה ושירה לעורר עי"ז התפעלות המודות רק ע"י התבוננות עצמו מאד".

ויל שמהධיקוק ש"מההתבוננות עצמה .. וא"צ לנגינה ושירה לעורר עי"ז התפעלות המודות " – הינו בסגנון של הפתגם "טבע פון מוח שליט על הלב" שזהו מצד המוח עצמו.

כללות העניין של 'מוח שליט על הלב', הינו כפי שմבוואר בתניא שעי"ז נזהר מענני בלבתי רצויים.

מקור

מצין רבינו "לשור מה ניסן צה" [אג"ק ח"ג ע' שיג]: החסיד הנודע ר' משה זל מיזל מולינה ה"י זעירא דמן חבריא תלמידי הود כ"ק רבינו הוזק, אמר להרה"ג הרה"ח המפורסם ר' אייזיק הלוי זצ"ל מהאמעל, דער אל"ף פון חסידות האט מיך מציל געווען ממות ממש. דער רבִי – זאגט ר' משה להר"א – האט אונז געלערנט איז דער אל"ף פון חסידות איז אויסצוניצען די טבע אין עבודה, און ראשית העבודה זאל זיין אויסצוניצען די טבע הכהות, וויא למשל, די טבע פון מוח שליט על הלב.

דעם אופן העבודה – זאגט ר"מ – האט אונז דער רבִי געזאגט איז דער תחלת העבודה בעדרארף זיין בדור רגילות, אויף להרגיל את עצמו און וווען הש"ית העלפט און מען לערטנט זיך אויס דעם אל"ף פון חסידות אויף אויסצוניצען די טבעית אין עבודה גיט מען וויטער. דער אל"ף פון חסידות האט מיך מציל געווען ממות ממש. בעת מלחת נאפאלאן ה"י החסיד ר"מ זל מההנמצאים בהגענעראל-שatab הצרפתי, לפי שהי' מלומד ומדבר בשפות אשכנז רוסיא ופולין וצרפת, והיה חכם גדול ובהיר בו הוד כ"ק רבינו הוזק שיתחבר לפקידי הצרפתיים עד שיקחו אותו על משרה וככל אשר ידע יודיע בסוד גמור לפקידי חיל רוסיא. וכעבור משך זמן מצא חן בעניין הפקידים הראשיים וידע כל מסתוריהם. הוא הר"מ זל, הצל את הראסענא – אוצר מכשורי המלחמה – דוילנא שלא חורב כמו שנחרב אוצר מכשורי המלחמה שבשויניציאן, בוה שגילה לפקידי האוצר שיעשו משמרות נוכנה, ואלו שרצו להציג את בית האוצר נתפסו בכך.

פעם – סיפור הר"מ זל – ישבו פקידי הנהלת הצבא הצרפתי והתוכחו באופן הילוך הצבא וסדרו האגפים במערכות הקרב. המפות היו פרושות על הרצפה ופקידים גבוהים מעיניים בהדריכים והנתיבות, ועוד לא באו לידי החלטה, ועל יום המחרת, לא אחר מחרתנים הוגבל יומם קרבות ווילנא והזמן קצר במאז. עוד הפקידים מתוכחים והנה פתחו הדלת בכח רב עד כי גם שומר הפתח מבפנים נכהל וחפש לירוט באקדחו כי מגודל פתיחת הדלת חשבו כולם כי התפרצו צבא האויב לתקחת את הגענעראל

בתורת ר宾ו

בשיחת ש"פ וישב תשכ"ט [שיחות ק תשכ"ט ע' 218] אמר ר宾ו:

דער אויפטו פון דעם אלט'ן ר宾ן איז דער ענין פון חב"ד איז עס זאל אראפקומען אין חכמה בינה ודעת, און דערנאך זאל דאס פועל זיין אויפן לב, ווארום באמת איז דאר מוח שליט על הלב בטבעו ובתולדתו, ווי ער זאגט אין תניא וכ"ש בשעת דאס איז ע"י עכודה במילא איז דאר פארשטאנדייך, או בשעת עס איז פאראן א שינוין אין דעם וואש פועל'ט דאס בדרכ' ממילא אויך אין דעם לב און כבד, וואס תלת שליטין אינונן מוח לב וכבד, ובמילא איז ע"י הפעולה במוח קומט עס אראפ בכל ענייני האדם.

ויש להעיר שפרשタ צו מתחילה בענין קרבן עללה שמכפר על הרהוּר הלב ובעבודה נשלל ענין זה ע"י מוח שליט על הלב, ולהעיר ממ"ש בתניא ספ"ב - ע' יז וכן ע' 34: כי המהרהר ברצון נק' רשאי באotta שעה והביןוני אינו רשאי אף' שעה אחת לעולם. וכן בדברים שבין אדם לחברו מיד שעולה לו מהלב למוח איזו טינה ושנאה ח"ז או איזו קנהה או כעס או קפidea ודומיהן אינו מקבלן כלל במוחו וברצונו ואדרבה המוח שליט ומושל ברוח שבלבו לעשות ההפק ממש.

והיינו שע"י עכודה דחסידות חב"ד נשלל העניין דהרהור הלב וכיו"ב. (קובץ העורות אהלי תורה גליון תשככה).

שבת ב אדר שני, פרשת פרא ה'תש"ג

הפטורה: ויהי דבר ה' נוי — דברתי ועשיתי.
אומרים אב הרחמים.

שיטורים. חומש: צו, שביעי עם פירש".
תהלים: צויקן.

תניא: ובזה יובן . . . (פרק כג).

רביינו חזון סיפר: מהתורות שאמר מורי (הרבה המניד) לפניו ביחידות, היהת תורה על הפסוק אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה, דהנם שהasher יורדים מלמעלה באתערותא דלעילא. מצוה להביא מן ההדריות, כי באתערותא דלקחתא אתערותא דלעילא, כי רוח איתתי רוח ואמשיך רוח, רוח מלמטה איתתי רוח מלעילא, ואמשיך רוח מלעילא ולעילא. ומצות עשה להבעיר אש על המזבח, מזבח הוא אדם כי יקריב מכם, וההקרבה עצמה אינה מספקת, וצריכים להבעיר אש על הקרבן אשר מכם, ואש זה לא תכבה, שהוא מכבה את ה"לא".

את התורה הזאת אמר מורי לפניו עשר פעמים — כדי לחקקה בעשר כחות נפשי — ויאמר לי, אתה תלמידי הנך נצרך להاش תמיד, לפי שעלייך הוטל לכבות לא ישן המנגידים) נדו. אתה תכבה את ה"א והשיות יהאך את ה"לא" להן.

פעמים כדי לחקקה בעשר כחות נפשי, בשליל לכבות את הלא של המתנדבים ולעתות מהלא הן.
המשך בהיום יום הבא.

דיווקים

ואמשיך רוח מלעילא ולעילא: להעיר שרווא דקורבנא עליה עד רזא דא"ס. (וז"ב רלט, ב. וז"ג רכו, ב). (ח"ב).

"פארבונדען מיט דעת טאג המתאים לו"

על הפסוק: משיעור חמוש דיום ראשון (פרשתינו ו, ז) (היום יום ח"א).

אתערותא דלעילא: ראה גם לkur"ת חוקת (פ' פרא) נו, ב. (היום יום ח"ג).

ואמשיך רוח: ראה לkur"ת שם נז, א, מתאים למה שש"ק זה הוא (גם) פ' פרא. (שם).

מכבה את ה"לא": להעיר מדרושי פ' פרא (שקוראים בשבת זו-) בלקו"ת חוקת נו, ד: כמו שריפת הפרה .. נפרדו לבושים צואים מחודם"ע וזהו בח"י האפר ואזוי יכול להפוך אח"כ .. מהקצתה אל הקצה. (ח"ב).

מקור

מצין רביינו "לחפץ. כג סיון צז." [אג"ק ח"ד ע' ע]:

ביחידות זו סיפור לי כי אוזמו ר' מה ששמע מכ"ק אביו הרה"ק בעל צמח-צדק בשם כ"ק זקנו רביינו הגדול [בhaiyi: "הזון"]:
בחדש אייר תקל'ל – כר התחל רביינו הגדול לנכדו הרה"ק בעל צמח צדק-הלהתי למעודיטש ונתקבבת שם אצל מורי הרב המגיד נ"ע עד אחר חג הסוכות תקל"א. מלבד התורות שאמר לפני ביחידות, היהת תורה על הפסוק אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה, דהgam שהasher יורדים מלמעלה, באתערותא דלעילא, מ"מ מצוה להביא מן ההדריות, כי באתערותא דלקחתא אתערותא דלעילא, כי רוח איתתי רוח ואמשיך רוח, רוח מלמטה איתתי רוח מלעילא, ואמשיך רוח מלעילא ולעילא, ומצות עשה להבעיר אש על המזבח, מזבח הוא אדם כי יקריב מכם, וההקרבה עצמה אינה מספקת רק צריכים להבעיר אש על הקרבן אשר מכם, ואש זה לא תכבה שהיא מכבה את הלא.

את התורה הזאת אמר מורי לפני עשרה [בhaiyi: "עשרה"] פעמים [בhaiyi: מוסיף]: – כדי לחקקה בעשר כחות נפשי – [ויאמר לי, אתה תלמידי הנך נצרך להاش תמיד, לפי שעלייך הוטל לכבות לא [בhaiyi: מוסיף: "(של המנגידים)"] גדור, ואתה תכבה את הלא והשיות יהפוך את הלא להן. מורי נ"ע אמר לפני תורה זו עשרה

הפקת המעיינות, לכבות את ה"לא" [ויתריה מזוה, להפוך את ה"לא" ל"הן", ע"ד מארו"ל "זדונות נעשו לו כוכיות", שזהו עילוי גדול יותר, שכן, "מקום שבuali תשובה עומדים כו"], הן בעצםם והן בזולתו.

בתורת רבינו

בשיעור ש"פ צו, פ' זכור תש"ז [תו"מ חי"ט עמ' 134] אמר רבינו:
העובדת היא – לא להסתפק בלימוד החסידות בעצמו, אלא צ"ל

יום ראשון   **בָּא אַדְרֶ שְׁנִי**   **הַתְשִׁיג**
שיעורים. חמוץ: שמוני, פרשה ראשונה עם פירש".
תהלים: קדקה.
תניא: פרק ל'ח. והנה . . . יג' אברוי הנוף.

הצ"ץ אמר בסיוות ספר הנ"ל (כ אד"ש) : זקני ריבינו
הוזן — הוא משה רבינו דתורת חסידות חב"ד. במשה
אמרוז"ל שהتورה ניתנה לו, אלא שנган בה טוב עין.
אשר תמיד האלקי הנגע לתורת חסידות חב"ד נתן
הה"מ זוקני, וokane נגן בה טוב עין ויתנה לכל
העוסקים בחזורת החסידות. ברור לי אשר כל הלומדים
עם חברו וטעורר בו את האש תמיד האלקי, הנה שכרכו
אתו אשר זכותו זה לא תכבה לעדר.

בהתורת ר宾נו	מקור
<p>בשיחת ש"פ ציו, [בפתחם דאתמול] אמר ר宾נו:</p> <p>... והכח זהה נתן אדמור' הרזון לכאו"א מעדת החסידים, וכיון ש"כל הנוטן בעין יפה נותן", ובפרט כשהנתינה היא מצד "טוב עין" - איז לא נוגע בזה ערך כל המקבל, אלא ישנו העניין כי כה הנותן, כך, שהכח הוא בלתי-מוגבל, למעלה מכלל המקבלים.</p> <p>פתגם זה של המגיד, מלמדנו, שבכדי לנבות את ה"לא", מוכרת להיות "אש תמיד", להט ("קאך") תמידי בתורה ומצוות.</p> <p>לא די בכך, שב עבר, או אפילו זמן קצר קודם לכן, הי' בו להט בתורה ומצוות. להט צריך להיות תמידי, כי, אם עומדים בקיריות למשך זמן קצר, יכול ביןתיים להתגנב ("זיך אריניכאנפֿן") ה"לא".</p> <p>וזהו גם הטעם לזכירת מעשה עמלק בכל יום ויום - צרכיים לזכור תמיד שלא ליתן מקום, ח"ו, להקריות דעת מלך, אפילו לרגע אחד, כמו"ש "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה".</p>	<p>המשך מה"י דאתמול.</p> <p>וכשייסים ר宾נו אדמור' רעל צמח צדק את הסفور לבנו כ"ק אאמו"ר מוהר"ש הוסיף לאמור: זקנינו ר宾נו הרזון הוא משה ר宾נו בתורת [כהה]: "דתוֹתָת" החסידות שלנו, כלומר חב"ד, ובמשה ר宾נו ארו"ל [כהה]: "אמרו"ל" התורה ניתנה למשה [כהה]: "לו" [ר宾נו ע"ה אל לא שנחגגה בה טוב עין]. את האש תמיד האלקי הנוגע لتורת חסידות חב"ד נתן הרבה המגיד ממזריטש נ"ע להוד כ"ק זקנינו ר宾נו הגadol, וכ"ק זקנינו נהג בה טוב עין ויתנה לכל העוסקים בתורת החסידות. ברור לי אשר כל הלומד עם חברו ומעורר בו את ה האש תמיד האלקי, הנה שכורו אותו אשר זכותו זה לא תכבה לעד ולנצח נצחים. כל הנ"ל הם דברי קדשו של הود כ"ק אוזמו"ר הרוה"ק בעל צמח צדק אשר סיפר לי כ"ק אאמו"ר הרוה"ק, כי אשר שמע הדברים מהוד כ"ק אביו הרוה"ק אוזמו"ר מוהר"ש בhashchama דיום שני דחנוכה תרל"ז</p>

ה'תש"ג**כב אדר שני****יום שני**

שיטורים. חותם: שמיני, שני עם פירש"י.

תலים: קויקו.

תניא: אך אעפי"ב . . . זני כל חי.

ברכת כהנים הוא המשכנת המוחין, הגבהת הידים הוא העלאת המdot, וمبرכים לישראל שהם בני מלכים טל', הרוי פרצוף שלם של עשר ספריות.

שם בני מלאכים מלכות [בה"י: "מל"], הרוי פרצוף שלם של עשר ספריות, ומשו"ז צ"ל בדרך העלאה והמשכה. וסימן כ"ק אדמו"ר: און איך וואלט זאגן איז בא יבריך זאל מען זינגען צוויי מאל. אח"כ בירך ברפואה שלימה שלא יהי מנויות מצד הגוף.

"פארבונדען מיט דעת טאג המתאים לו"

הגבהת הידים: ראה שיעור דיום זה (שמיני ט, כב): וישא אהרן את ידו אל העם ויברכם. וראה פי' ראנ"ע בזוה. (היום יום ח"א).

מקור

מצין רבינו "שמחת צ"ט" [סה"ש התרצ"ו ע' 307]:
אודות הניגון שהכהנים מנגנים בברכת כהנים שמעתי ברגא שהניגון הזה הוא מהקאפעלע של אדמו"ר האמצעי, ער איז א שטארק חסידיישער ניגון, והראוי' שבשם הו' אין מנגנים. הסדר של הניגון הוא בדרך העלאה והמשכה, כי ברכת כהנים הוא המשכנת המוחין, הגבהת הידים הוא העלאת המdot, וمبرכים לישראל

יום שלישי	כג אדר שני	ה'תש"ג
שיעורים. חומש: שמיini, שלישי עם סירש".	תחלים: קחיקיב.	
תניא: ואף שבשניהם... 100 וחתפותות.		
אמו"ר אמר הרבה אחד — בעל עבודה ומתרמך בלאימודו: אָרְבָּעָה עַתָּה וּבְכָל רֶגֶע גָּדוֹלָה נִעְדרֵינוּ קען, אוֹתְן תָּמִיד שְׂמִיטָה עַד אֲוִיפָה דָעַם שְׁוּעָל וּוְאַסְטָרָא צְוֹוִי שְׁעָן מִזְכֵּר הָרַבִּים אוֹוֹן חַ"ו מַחְטֵיאִי הָרַבִּים, אֲוִיפָה דָעַם שְׁוּעָל פָּזָן עַומְקָתָה, אוֹוֹן אַפְעָן עַנְיִינִים בעדרף נונע זיון איין פנימיות נקיות הנפש ממץ.	וּוְיִלְבָּשְׁנִי בְּנֶפֶשׁוּ הָוּא.	

אדער חס וחלילה כו' היו דמעותיו נושרות על הרצפה. לモתו להאריך ולברא בדבר הפשות המובן ומושג ומושכל לכל משכיל וمبין דבר אדעתה דנפשי, ולא אפונה כי ידייך במילוי' דחוימה תא והם מהה יהיו לו למאור המAIR בדרכי ההורהה והדרכה והשיות' היה' בעזרו בגו'ר.

דיקים

עומק רום אוֹן עומק תחת: א) ראה מס' אבות פ"ה מ"ח: כל המזוכה כו', אין חטא בא כו', וככל כו'. ב) וראה ש"ע ח"מ הל' דינימ סי"ח, ס"ב: יראה... כאילו גיהנם פתוח מתחתינו... כל דין שדן דין אמרת... כאילו תיקן כל העולם וגורם לשכינה שתשרה בישראל. (ח'ב).

"פארボנדען מיט דעם טאג המתאים לו"

מצוי הרבנים: ראה שיעור חומש דיום זה (שמיני, י, יא): ולהורות את בניי את כל החוקים וגוי. (ח'א).

בתורת רבינו

בשיחות שמה"ת תש"ב [שיחו"ק תש"ב ע' טו] אמר רבינו: [כ"ק אד"ש צוה משקה לקחת משקה להרבנים ושבויים ואח"כ אמר]:

רב איז דער ראש פון דער קהילה, במילא דארף ער וויסען איז וואס עס טרעפט זיך מיט דער קהילה איז די אחריות אוף איהם, ווארום ער איז דער ראש, במילא דארף ער וויסען איז ער טראגט די אחריות פון דער קהילאָס הגם ער טענהט איז ער איז ניט שולדיק, פונדעסטוועגן וויבאלד איז ער איז דער ראש איז ער שולדיק אוֹיך אלע עניינים,

ווארום ער האט גארנישט געקאנט טאן באופן ישר האט ער געקאנט פועלן"ן בדרך מקיף ד.ה. אוֹוֹעַן ער אל'ין וואלט זיון בעסער איין זיינע עניינים וואלט ער בדרך מילא ובדרך מקיף געפועעלט אוֹיפָה דער סביבה.

מקור

מצין רבינו "לכהן. ז' אדר צו" [אג"ק ח"ג ע' תקב]:

באזני צוללים אותם הדברים דברי קדש אשר דבר הود כ"ק אמרו"ר הרה"ק וצוקלה"ה נבג"מ זי"ע לאחד הרבנים [בה"י]: "לרב אחד" [מאנו"ש שי' בעל עבודה עוסק בעבודה שבלב ומתרמך בלימודו בהוכיחו על עניין העוזבה שהיתה בהסקת המקווה ובנקיותה והרב שי' התנצל כי הבלן אשר הוא ג"כ מאנו"ש שי' הוא יר"ש ובתחום הוא עוזבה הכל באמונה. אלא העכסטע מדריגות און דרגות — אומר הود כ"ק אמרו"ר הרה"ק להרב — הן אין השכלה און han אין בודה זיינען כלא ממש לגבי אמצוות וואס פאר אמצוות עס זאל ניט זיון און בפרט פון די מצות וואס אין די פרט פרטימ איז דער חומר ווי אין דער מצוה עצמה, אָרְבָּעָה עַתָּה וּבְכָל רֶגֶע גָּדוֹלָה נִעְדרֵינוּ אוֹתְן תָּמִיד שְׂמִיטָה עַד אֲוִיפָה דָעַם [בה"י]: "דעם" וויג שׁוּעָל וּוְאַס צוֹוִישָׁן מִזְכֵּר הָרַבִּים אוֹוֹן חַ"ו מַחְטֵיאִי הָרַבִּים, דער רבִי זאגט וצדקה תרומות גוי שע"י הצדקה נעשים מוחה ולכו זכרים אלף פעמים כהה, דער טעם הדבר ווילען צדקה איז מצוה מעשיות און איז אלי אלע מצות מעשיות, בשעת מישטייט אוֹיפָה דער [בה"י]: "דעם" וויג שׁוּעָל פון זיון אָרְבָּעָה עַתָּה וּמִט עַמְּט עַמְּט וְאַס זיינען מִזְכֵּר הָרַבִּים באצאלט מען זי מיט עומק רום תחת, די וואס זיינען מִזְכֵּר הָרַבִּים באצאלט איז פארקערט און בכל עת און חס וחלילה לא עליינו פארקערט איז פארקערט רבי ובכל רגע בעדרף מען גידינעקען דאס וואס דער מיטעלער רבִי זאגט אוֹז מיתה רוחניות איז קשה יותר ווי די מיתה גשמיota, איז וואס פאר א התנצלות האט אחסידות ר' מ"ז און מורה הורה, די אלע עניינים בעדרף נוגע זיון אין פנימיות נקודת הנפש ממש, ווילען כי בנפשו הוא. בטח זוכר הוא הוד קולו הנעים של הוד כ"ק אמרו"ר הרה"ק והוד זיון פניו קדשו עם האצילות הנוסכה ודיבורו בנהת עס כל זה הנה גס בתחלת הדיבור התחיל הרב שי' לבכות בכ"ר, אשר מרגע לרוגע התגבר, וכשאמר הוד כ"ק אמרו"ר הרה"ק בשעת מי שטייט אוֹיפָה דער וויג שׁוּעָל פון זיון מִזְכֵּר הָרַבִּים

יום רביעי	כד אדר שני	ה'תש"ג
שייעורים. חומיש: שמייני, רביעי עם פירש"י.	תהילים: קיניקית.	
תניא: כי בנוֹת 100 בָוִית.		
באמירוח אנא בכח צרייך לראות – או לצייר במחשבה – השמות, שהט הר"ת, אבל לא לאמרם.		

אנא בכח: להעיר ממ"ש במדרש הנעלם (קרוב לתחילתו), שאותיות אלו (שב"אנא בכח") מתייחסים לבריה"ע. ועפ"ז יומתק: 1) קשר שלהם ליום זה – היום (עדב) יום בריה"ע (לדעת ר' יהושע – ר"ה יא, א). 2) מ"ש עד"ז ביום (ב' דר"ה) שאז נשלם בריה"ע בתכליתו (לדעת ר"ה – ר"ה י, ב). וראה לקו"ש ח"ד ע' 1293. (ח"ג).

אנא בכח: להעיר מלקו"ת ריש פרשתנו (שמיני יח, א): בכוונת הלב לייחד יהודים עליונים ובבחי עליות. (יראה – שם – יט, א). (ח"ב).

אנא בכח צרייך לראות או לצייר במחשבה אבל לא לאמרם: ראה שייעור תניא דיום זה: "וכן בכוונת התפללה .. שכוכונתו בהן מדבק מחשבתו וshallō". (הערות התמיימים ואנו"ש גליון קכח).

מקור

ראה בהיום יום ב' תשרי, והוא מג"ק ח"ד ע' קמבה: בסידור שער הק"ש מבואר, שקודם תקיעת שופר אנו אומרים אנא בכח שהעלי' היא ע"י שם מ"ב, אם הכוונה היא הפסוקים מן המיצר וקולי שמע[ה] שהוא בר"ת הפסוקים שם שני משם מ"ב, או מקובל הוא שצרכיים לומר אני בכח קודם תק"ש. תשובה. בדרך כלל הם הכוונות מהפסוקים, אמנים יש שמכוונים התיבות אנא בכח וכו' במחשבה ולא באמירת האותיות והתיבות, והעוסק בכוונות צריך ללמידה הענינים ברור בכתב הארייז"ל, וכשידוע דבר דבר על אופנו ברור ומסודר, אז הנה כוונתו רצוי".

"פארבונדען מיט דעתם טאג המתאים לו"

ה'תש"ג

כה אדר שני

יום חמישי

שיטו ריבוי. חותם: שטני, חמישי עט פירש".
תהיילם: קיט, אשטי, טזוחן פאר.
תניא: ולא שדבוקת נא חי וסבר.
הכיד ר' מרדי האראדאקר בע"ד: עתנס הראייזון
שישמענו מרביין הוזקן צשבאנו קלייזונא הי': וואב
מען פאר ניט פאר מען ניט. און וואב טען מען
דארף טען ניט. – בצלת ארבע טנים עברנו בוה עד
שהבאנו אונן זה בענייני חיינו, ורק או נכננו ליחירות
לזאול דרכ בעבודה.

וואס מעג דארף מען ניט: ראה שייעור חומש דים שלאח"ז
(פרשתינו יא, ב. ד): זאת גו' אשר תאכלו גו' אך את זה לא תאכלו
גו. ולהעיר ממ"ש הרמב"ן (ר"פ קדושים). ובקונט' ומעין מאמר א'
פ"א. ובכ"מ. (ח"א).

בתורת רבינו

בש"פ בחוקתי תשמ"ו [התועדיות תשמ"ו ח"ג עמ' 400] אמר
רבינו:

"ואס מ'tar ניט טар מען ניט, און וואס מ'מעג דארף מען
 ניט" (מה שאסור אסור, ומה שמותר לא צריך).
 ובפרט אם למד ב"תומכי תמיימים" - הרי בודאי ובודאי שענני
 מותרות צרייכים להיות באופן של העדר תפיסת-מקומות, "ער -
 דארף עס ניט האבן".

אמנם, עדיין יכול לטעון: יש צורך גם בענייני "מותרות" כדי שיוכל
 להשלים את עבודת הבירורים... ונוסף לזה, איתא בירושלמי
 "דין מה שאסורה לך תורה", ובמילא, דבר שモתר על פי תורה אין
 להתנזר ממנו,

ובכן, בוגע לטענה ע"ד "דין מה שאסורה לך תורה" - הרי העצה
 היועצת היא שלא יאסור על עצמו כו', כי אם, באופן ד"בל נדר"
 ובוגע לטענה ע"ד עבודת הבירורים - העצה היועצת היא שיעסוק
 בתורה, שאו יתבררו כל העוניים בדרך מילא.

מקור

מצין רבינו "פרידמאן. כד' סיון צז" [אג"ק ח"ד ע' עד]:

הווד כ"ק אוזמו"ר אדומו"ר הרה"ק מוהר"ש זוקלקלה"ה נבג"מ זי"ע
 ענה פעם א' למטאון כוה לאמר למה אתה טובע מני, هو טובע
 מעצמן, שעבד את מוחך ומלאחו בדברי תורה ולא הי' בו מקום
 למחשבות זרות, שבור רצונוטיך ותרגיש טוב טעם בעבודה שבלב.
 וואס מהאנטו בא מיר, מהאן בא זין, הארעוע און פארנען די
 קאפא מיט תורה ווועט ניט קריינן קיין מוחשבות זרות, צוברען דיניע
 רצונות וועסטו האבען א טוב טעם אין עבודה עבודה שבלב.
החסיד ר' מרדי האראדאקר נ"ע אמר [בחי"י: "סיפר"] פעם א'
להחסיד ר' שמואל דוב מבאריסאו נ"ע הפtagם הראשון ששמענו
אנחנו הצעיריים מכ"ק רבנו הוזקן צשבאנו - חבורות הצעיריים -
ליילא זא ה', מה שאסור אסור, ומה שמותר אין צרייכים, - וואס
מען טар ניט טар מען ניט, און וואס מאג דארף מען ניט.
ובפtagם הזה עבדנו בשלש ואربع שנים [בחי"י מוסיף: "עבדנו
בזה"] עד שהבאנו את זה בכל ענייני החיצים [בחי"י: "חינוי"] או
וואס מען מאג דארפמען ניט, ורק אז הילכנו [בחי"י: "נכנסנו"]
לייחידות לכ"ק אדומו"ר לשאול דרך בעבודה. ובזה הני לבקשנו
למסור לה תלמידים שי' את ברוכתי שיחזק הש"ת את לבכם
לש��וד בלמידים בהתמדה גדולת ויתנו וימסרו עצם לעבודת
תקון המדות ע"פ תורת החסידות ויהיו יראי שמים חסידים
ולומדים ומוסרים ונתונים להרביץ תורה ויראת שמים וטוב ה'י
לهم בגשמיות וברוחניות. והנני יגידו הדו"ש מכבדו וمبرכו.

"פארבונדען מיט דעם טאג המתאים לו"

ה'תש"ג

כו אדר שני

יום ששי

שיעורים. חומשי : שמיני, ששי עם פירש"ז.
תללים : קיט. מה . . לא שבחת'.
תניא : כי פי . . בנטשותינו בנויל.
בְּ הַקָּדוֹשׁ בָּנֵי אֶלְקָרְבָּהָס וּוַיְכֹוד בֵּית יִשְׂרָאֵל
בְּ הַעֲמָלָת דָּוָר יִשְׂרָאֵל וְחַנוּכָם, בְּבִשְׁרוֹת הַאֲזָבָל, וְאַצְּיוֹת
טוֹהָר קְדוּשָׁת הַשְּׁבָתָה, סְפָר וְנֶתֶן הַשְׁם הַנְּכָבָד וְהַנְּרוֹא
עַל יְדֵינוּ זְמִינָה יִשְׂרָאֵל לְצָמָרָם וְלְעַבְדָּם.
הָאֲשָׁה אֲשֶׁר חַטָּא חֻבְתָה וְחֻוּדָתָה בְּחַיִּים הַמִּשְׁעָה.
בְּהַנְּהָנָת הַבִּתָּה וּבְחַנּוּד עַל עַל הַתּוֹרָה, עַל הַכְּתוּב
אָמֵר חַכְמָה נְשִׁים בְּנָתָה בֵּיתָה.

במכותב כ"ה איר תש"כ [אג"ק חי"ט ז'שב] כתוב רבינו:

די אנטפלעונג פון תורה בכלל, און פון תורה החסידות און חסידות חב"ד בפרט, האט א ספצעיעלע באדייטונג פאר דער אידישער פרוי. ווי כ"ק מו"ח אדמו"ר האט מעדערע מעאל, דורך ווארט און שריפט, אונטערשטראכן דעם באזונדערס וויכטיגען ארט וואס אידישע פרויין בכלל, און נשי ובנות חב"ד בפרט, פארנעםען אין אידישן לעבען.

"אלץ וואס ס'אייז הייליג און טײַידער דעם ג-טלעגן אידישן פאלק, די גריינדונג פון דער אידישער הײַם, די דערציאונג פון די קינדער, די כשרות און קדושה פון דער הײַם, די קדושה פון שבת, אלץ האט דער אויבערשטער געגעבען און אונפֿאָרטּוּיט דער אידישער פרוי. די פרוי וואס דערפֿילט איד פֿליךט און לעבענס-אויפֿאָבע אין פֿאמְילְיאָן - לעבען, אין דער אונפֿירונג פון דער הויז, די דערציאונג פון די קינדער על פֿי תורה - אויף איר ווערט געזאגט אין דער תורה: חכמאות נשים בנתה ביתה - יעדע פון די קלוגען פרויין בויט איר הײַם".

פרויין און טעכטער פון חב"ד האבן די ספצעיעלע פֿליךט צו שטיין אין דער ערשותער רי"פֿי פון יעדער טעטיקייט צו פֿאָרטּוּטּאָרְקָן אידישקייט בכלל און די הויז פֿירונג בפרט.

דורן דעם וואס יעדערע פון אייך וועט בויען איר אַיגענע הײַם, און העלפֿן אויפֿריכטן די היימען פון אידישע שכנים אָרום, אויף די אַיבְּיגָע יְסוּדָות פון תורה ומצוות, דורך געדרונגען מיט דער לִיכְטִיקְיִיט אָון וּוּאַרְיִמְקִיְיט פון חסידות, ווערט אויפֿגָעָרִיכְטּוּט דאס גאנצָע בית ישראל, אָון עס ווערט צוּגָעָרִיכְטּוּט משיח צדקוּנוּ, לוייט דעם באָקָאנְטָן בריווּ פון בעל שם טוב, אוּ ווען עס וועט דערפֿילט ווערָן יְפּוּצָה מְעִינָתִיךְ חַוְצָה - ווען די קוּאָלָן פון בעל שם טוב, זיינָע אַנוּזְיַוְנְגָעָן, לערְנוּגָעָן אָון פִּירְנוּגָעָן, וועלְ פֿאָרטּוּפֿרִיְיט וּוּעָרָן אָפִילָו "אַינְדְּרוֹיסְן", וועט קומען די גאָולָה שלימה, על די משיח צדקוּנוּ.

מקור

מצין רבינו "טהmesh"פ. ו' מ"ח צ"ח [באגרות קודש שלפניו טרם נמצא. אך מכתבים אחרים לאגדות טהרות המשפחה משנת תריה"צ ישנים. ראה אג"ק ח"ד ע' קצ. –ה"י המבוֹא].

דוקים

לשمرם ולעבדם: ראה בראשית ב, ט: לעבדה ולשמורה. ומה שהוא (בהת恭מ) בשינוי הסדר ייל שהרי בנשים כל שישנו בשמירה (מןנה למדים שעשנו בזכירה עשי) (ברכות כ:). ולכן הקדים לשמרם "לפנִי לעבדם". (ח"ב).

ולעבדים: שמייה – (מל"ת): עבדה – (מ"ע) מתחטא בכל העניינים שנזכרו בהפתגם (שבכלום יש: 1 سور מרע 2 ועשה טוב). (ח"ב).

[ביהה: מה שלא סיימם עם וגוי" ראה – יט שבת וש"ג].

"פארבונדען מיט דעם טאג המתאים לו"

בכשרות: ראה פרשtiny (שמיני יא, א). (ח"ג).

קדושת השבת: ראה פרשtiny (שמיני יא, מז). קדושים כ, כה-ו. (שם).

לשمرם ולעבדים: יש להעיר עד סגנון הלשון שהוא דומה לסגנון הנוסח ב"רשות לחתן בראשית. עי"ש. (שם).

על ידי נשי: להעיר שהיום הוא יום הראשון (המלא) להולדת הרבייה. (ח"ב).

האשה: ראה לקו"ת פרשtiny (שמיני יט סע"א וריש ע"ב): מהנק' דאצ'י... בת שהיא בח' מל' דאצ'י (עי"ש בארכוה). (ח"ב).

בתורת רבינו

שבט

כז אדר שני, פראשת החודש ה'תש"ג

מכורכים ר'יה ניסו. אמרות כל התהילים בהשכלה.
יום התהועדות. הפטורה: בה אס"ד -- עולת חמיד.
שייעוריב. חומשי: שמיני, שביעי ע"כ פירץ".
תהילים: קבילה.
תניא: פרק לט. ומפני . . . י"ט מזוה
עצמה.

משיחת אמריך: חנא בני אהרן הי' בקרבתם פנוי
ה' ויטויתו. רצוא בליך שוב. דער אמרת איין או ט'קומט
לענין ה' דארך זיין תפורה. ר'ין איון קלאהר. עס פיו
ויז ערעהרען איין מעשה בעינן כל הנבואה נבואה
ביותר יורך למתה פנה ביתה. רצוא בליך שוב. הי'
מייתה. וועל זה בא ציון ה' איז טישן זיירא טז בו
שייאבר לאחרנו. אונתיות נרא. ובבוחות הנפש הזה
השכלה. לאחר, בשכלה, קביה אל הקידש נס מביה
לפרובות שהוא לענין העצמות. דארך מען וויבען או על
הארון. אונתיות נרא. השכלה. איון פאראו א כפורה.
יא בז'ון פון א פארשטייל. ואס דאס איז דער פנוי
הכזורה. איזר על בן זיא יט. ניט ביליבען
באס רצוא אלין. כי בענן אראה על הבזורה. דער
צמצום הראשון. איון בז'ון אראה על הבזורה.
צז דעם איון דער ואל. ביטול עצמי. פאן ואס חסידות

חסידות מזו אויס וואשען דעם בשער, און ארפא שווינקען דעם את
בשרו (את הטפל לבשר), ד.ה. די אלע רגילהוין וועלכע בשער
מאכט, און דאן קען מען ערשת אנטאן די בגדי קדש.

מחשבת ובבור חסידות והנגהת של חסידים בתוכנותם קודם
התפלה בגדי קדש הם, דאס איין בגדים וועלכע מען האט געגעבען
מן הקדש, אבער דעם ורחץ במים את בשרו דאס דארך מען אלין,
לבושי הנפש, דאס גיט מען מלמעלה, אבער דעם אפואשען דעם
טפל וואס וווערט פון בשירות, און דעם בשער אלין מאכען פאר א
בשר קדש דאס איין נאר בכח עצמו, און דאס מאנט חסידות און
אויפ' דעם האט רביבנו הגדול געהאט מסירות נפש, ער האט
געעפענט דעם צנור פון מסירת נפש אויפ' עובdot ה' בתפלה, זיין
צוגובונדען צו עצמות א"ס, חסידות שטעלט אוועק אחסיד פנים
אל פנים צו עצמות א"ס.

דער חטא פון בני אהרן הי' בקרבתם לפני הו' וימתו, רצוא בלבד
[כה"י: "בל"] שוב, דער אמרת איין אוז מען קומט לפני הו' דארך
זיין תפורה, ר'ין איון קלאר, עס מז' זיך ערעהרען איין מעשה
בפועל, כל הגבואה ביוטר יורך למטה מטה ביוטר, ורצוא בלבד
[כה"י: "בל"] שוב היא מיתה, ועל זה בא צויה הי' אל משה לאמר
[כה"י]: "(ויקרא טז ב) שייאמר" [לאחר] "שהוא אותיות נרא,
ובכחות הנפש הוא השכלה, לאמר, בשוביל לבא אל הקידש גם מבית
לפרכת שהוא לפני הצמות, דארך מען וויסען אוז על האר"ן
(אותיות נרא שהוא השכלה) איין פאראן א כפורת א כוונה פון א
פארשטייל וואס דאס איין דער פני הכפרה, אשר ע"כ ולא ימות,
זאל מען ניט ביליבען בין רצון [כה"י: "bam Ratzon"] אלין,

מקור

מצין רבינו זילאטוולסקי. ז' איר תרצב. [אג"ק ח"ב ע'תו]:
MBERIN UN HOTOVHA, KATNTI MCAL HACHSIDIM ASHER ZIKNI HSHEYT ASHER
IMI CHANOCHI UBERO B'SIBBAH SHL ZKANI HACHSIDIM, TACHA KOI SHESH
HACHSIDOT ASHER ZORCHA BAHTAKFA BIIMI HOD C'K AMO'R HORA'K
ZOKKELLA'H HENGAM ZO'U.

ומבן תשע והלאה - מקיז' טרמ"ט - בהיות כבוד אבי יידי שי'
החסיד מוהר"ז והחסיד רח"ב ווילענסקי, נשמו עדן,
בליאבוויטש התחלתי לשמווע חסידות, ולהתאבק בעפר מושב
חסידים. או נאמר הדorous הנודע בשם אחרי טרמ"ט, המדבר בענין
תחו ותקון, ובמעלת ר' עקיבא על חבריו שנכנסו לפרס, אשר הוא
נכns בשלום וייצא בשלום. ואו בשבת ההיא במושב השלחן במסכת
שני החסידים הנ"ל ועוד איזה זקנים ושנים שלשה אברכים צערירים
וציני לשיחתו של הود כ'ק AMO'R HORA'K ZOKKELLA'H HENGAM
ZO'U.

בדברים האלה לאמר: כל אחד יש לו המקדש שלו, כאמור ושכני
בתוכם, בתוכו לא נאמר אלא בתוכם, בתוך כל אחד ואחד
מיישדאל. כל אחד ואחד יש לו התוך שלו, אשר הוא המקדש שלו,
אבער דער חסידישער תוק אייז גאר אנדרש. יהי שם ה' מבורך -
המשיך את דבריו הלאה - אשר בחר ברביבנו הגדול נ"ע לגלות על
ידו מאור תורה הבעש"ט נ"ע. חסידים האט הש"ת מזכה געווען
מייט אין אש לא יכבה לעיד ולנצח נצחים.

חסידות מאנט או ורחץ את בשרו במים ולבשם ד.ה. די השכלה פון

בתורת רבינו

בשיחת ש"פ שמיini תשמ"א [שיחות קודש תשמ"א ח"ב ע' 775] אמר רבינו:

בנא נבד ואביהו אבuder אין נאר געוווען דער תנואה פון רצוא,
"שתויי יין" וואס משנכנס יין יצא סוד, א羅יס פון וועלט.

וואס מצ"ע אין דאס אין עכודה הци נעלית ער ווערט נתעללה און
נטקרוב צו אלקוט ניטה קיין וועלט אין עוד מלבדו.

איי די כוונה אין האבן צוטאן מיט וועלט און ס'איי דא דער למטה
מעשרה טפחים און תחתון שאין תחתון למטה ממןו.

זאגט ער: "דאלאי גלוות! ס'איי ניטה קיין למתה מעשרה טפחים
אין עוד מלבדו!

זאגט מען תחתון שאין תחתון למטה ממןו — זאגט ער: וואס
חתון וואס עלילן אין עוד מלבדו!

און ניט נאר אין עוד מלבדו נאר אין עוד בידוע דער חילוק ביןיהם
אייך עוד מלבדו מיינט טאקע און ס'איי ניטה קיין אנדר זאך און
דעם אויבערשטן, אבעד מיט אים קען עפעס יע זיין מאש"כ אין
עוד (מלשון הכתוב בשמם ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד) איז
דער פירוש או אפיילו מיט אים איז אויך גארנט דא חוץ פון אים.
וואס מכ"ז מובן או דאס איז טאקע אין עכודה נעלית ביוטר.
ביחד עם זה דארף מען אבעד וויסן או סאיין א וועלט .. און דאס
זאגט מען איזין או ס'איי דא א וועלט און דארטן דארף מען
משיך זיין - אין עוד מלבדו.

כי בענן נראה על הכפרת דער צמצום הראשון איז כוונת [בה"י]:
"כוונתו" [הגילוי], און דער מבוא צו דעם איז דער ואל, מיטן ואל,
ביטול עצמי, טאן וואס חסידות הייסט, ניט נאר דאס וואס שלל
זאגט, דאן איז יבא אל הקדש. חסידות זאגט אויס דעם אמת, איז
יעדעער השכללה, גאר די טיפסטע, מוז א羅יס ברענגן אן טיפערן
פועל במדעה טוביה און עס מאכט דעם בשער פאר אספלרייא
המאירה.

דיוקים

ריין און קלאהר: להעיר שטהור פי' גם ברור (ראאה לקו"ת ראה
כו"א). (ח"ב).

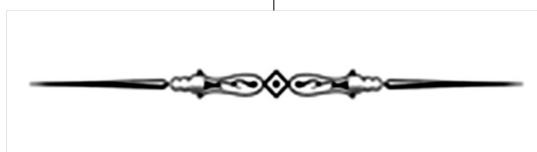
"פארボונדען מיט דעם טאג המתאים לו"

מעשה בפועל: ראה לקו"ת פרשנתנו (שמיני יח, ג): עזה"ז הוא
גשמי לכן צריך לצדיקים שעבודתם בגשמיות לקיים מצות
מעשיות. (ח"ב).

ורצוא בלי שוב: ראה לקו"ת שם: בעניין NAMES הנק' בש' לוייתן
התפשטות הגשמיות. עי"ש בארכוה. (ח"ב).

ובכוחות הנפש הוא השכללה: ראה תוכן שיעור תנאי דיום זה.
(שם).

ביטול עצמי: ראה לקו"ת שם יט, סע"ג: שור הבור. .. כי השור ..
עלול דוקא .. שע"י ביטול ועל נמשך בח' מקיף .. להעלotta
למעלה. (שם).

יום ראשון	כח אדר שני	ה'תש"ג
<p>שיטורים. חוטש: תורייע, פרשה דראשונה עט. פירש". תחלים: קליהיקלט. תニア: וועלס . . . 40. אלקות טטיא.</p> <p>הרחמו דברית-טמיה — אומדיב. ומשיהה בסעודת ברית מילאה: בברית מילה אומרים בצם שנכנס? ברית כנ' יכנס ל תורה חופה ומעשים טוביים. ונוהנים אצלנו, או מען ניט דמי קידימה או דער איינגען זאל לערנען . . . (ונחן כ"ק אדמור"ר שייט"א סכום מסויים באמרו): — דאס איז פאר דער וישיבה.</p>		

"פארボנדען מיט דעם טאג המתאים לו"

ברית מילה: ראה שיעור דיום זה (תורייע ב, ג); וביום השmini' מול ג'. (ח"א).

אומרים: —blkו"ש ח"י ע' 208. בשיחת ש"פ ויישב תש"ב ס"ב.
ברית מילה: ראה מג"ת (כח אדר): שבויים זה נתבטלה גזירת
היוונים על ג' מצות: ומהם—מילה כו. (ח"ב).

בתורת רבינו

בעת ברית-מילה, ז' אדר-שני ה'תש"א [תו"מ ח"ב ע' 281], אמר
רבינו:

בהברית-מילה הנ"ל נתן כ"ק מו"ח אדמור"ר עשרים ולאטעס עברו
הישיבה, ואמרו, שוכום זה הוא בתור דמי-קדימה עברו לימודו
של הילד (הרכן הנימול) בהישיבה.

ויש לקבוע מנהג זה בכל ברית-מילה — ליתן להישיבה דמי-קדימה
עבור לימודו של הילד בהישיבה.

(כ"ק אדמור"ר שליט"א חייך ואמר): לכל בראש - יש תועלת בכך
שנותנים מעות להישיבה, ועוד והוא העיקר, שכיוון שזו הינה
שהנagg כ"ק מו"ח אדמור"ר, יש לקבוע מנהג זה.

[כ"ק אדמור"ר שליט"א נתן לבעל-הברית חמיש דאלאר ליתן
להישיבה, ואמרו, שהערך של עשרים ולאטעס (הסכום שנתן כ"ק
אדמור"ר מהוריין"ץ) אז שווה היום לחמש דאלאר.

בעל הברית שאל אצל כ"ק אדמור"ר שליט"א אם יכול לפדות
שטרות אלה (שקיים מכ"ק אדמור"ר שליט"א) וליתן להישיבה
שטרות אחרים, והשיב כ"ק אדמור"ר שליט"א שיכول לפדות,
והוסיף:

בקדש מצינו אמנים קולא בעניין זה (אף שבכל יש בו כמה
חוומות), ש"נפדה בפחות משווין", ولكن יש להציג שכל הפחות
לא יהיה 'הפטין בפחות משווין'.

מקור

מצין רבינו "ברית מילה צה ורשא" [תו"מ רשימת היום ע' שסט
ברית מילה אצל קאפלאן]:

כ"ק מו"ח אדמור"ר שליט"א — שהי' הסנדק — לא בירך על הטלית
(אף שהטלית שנטעטף בה הייתה שלו). כ"ק אדמור"ר שליט"א
אמר: הסדר לאחר מתן תורה הוא: הסרת ערלת הגוף, הלשון, הלב
- מעשה דיבור ומחשבה, משא"כ אברהם אבינו ע"ה שהי' קודם
מ"ת, הרי בתחילת הכיד את בוראו — מחשבה, אח"כ פירסם אלקתו
— דברו, ואח"כ מילה מעשה.

כ"ק אדמור"ר שליט"א סיפר: ה' ברית מילה אצל נסיך הצמח-צדקה,
והיו איז ב' מוהלים, הא' שהי' שיק לכוונות, ואני אומן כל כך
כהשני שלא הי' שיק לכוונות. וצוה הצע"צ שימול הב', באמרו:
עשוי לעילא. ישנו עולם שאין צורך לאדרעען. והוסיף: אפשר
שהוא (במאורע הנ"ל) שאני, שהי' מי שכoon — הצע"צ — כי ישנו
ענינים שהמעשה והכוונה אפשר להיות דשני אישים (מעשה של
איש אחד וכוונה של איש אחד), אבל בכל אופן, לשון הצע"צ הי'
כנ"ל. כ"ק אדמור"ר שליט"א אמר: בברית מילה אומרים בשם
שנכנס לברית כנ' יכנס לתורה ולהופה ולמעשים [בhaiyi]: "חופה
ומעשימים" טוביים. ונוהנים אצלנו שנונתני דמי [בhaiyi]: "או מען
גייט" קידימה אז דער איינגען זאל לערנען. ואמר כ"ק מו"ח
אדמור"ר שליט"א: וזה הנה על השלחן זוהבים [בhaiyi]: "נתן כ"ק
אדמור"ר שליט"א סכום מסויים" [ממ"ש] בשבייל הישיבה [בhaiyi]:
"דאס איז פאר דער ישיבה".

דיוקים

שנכנס: ראה ס' עדות לישראל (להר"י ווורדיגר) ע' קו וש"נ לכמה
כו' שהנוסח: הכנסתו. אבל ראה ש"ץ י"ד ס' רסה ס'ק ג', שהנוסח
"שנכנס" הוא מתאים ונכון יותר. (ח"ב).

لتורה ולהופה: להעיר מכתיר ש"ט (גאגין) ח"ד-ה (עמ' 54):
لتורה ולהופה ולמעשים כו'. וראה גם סידור הרע"ג. (שם).

היחשיג

כט אדר שני

יום שני

שיעורים. חומשי: תזריע שני עם פירש".
תחליט: קמיין.
חניא: והנה צמצום . . . זני עכודתם.
באחת ההתוצאות אמר אמרו"ר הקב"ה ברא את
העולם וכל הדברים הניטמים טאין לי"ז. אז אידען
דרארפער: מאכען מיש לאין. פון די ניטיות מאכען
רוחניות. די עבדה מאכען פון ניטיות רוחניות אז
דען ניטי מאכען א כל' פאר רוחניות. דאס איז א
חוות נברא. אין דעם איז מהוויב כל' אחד ואחד בפרט.

א אהוב ישראל.

"פארבונדען מיט דעם טאג המתאים לו"

הקב"ה ברא את העולם: להעיר שהיום הוא ער"ח ניסן—שבו נברא
העולם (לדעת ר"י) (וראה ג"כ תוכן שיעור תהילים דיוום זה
(קאפטיל קמח)). (ח"א).

מש לאין: ראה לקו"ת פרשנותו (תזריע כ, ד): ד"כ כל המלאכות .
מרפ"ח ניצוץן .. שנייתן להאדם לתקן ולברור. (ח"ב).

מאכען רוחניות: ראה שיעור תניא דיוום זה: ליבטל .. ולהכלל
באוור יהם וככל אשר להם. (שם).

הקב"ה ברא .. און אידען: להעיר מהיום יומם כי' אלול: מדברי
קדושים רבנו חזקון: ישראל גוי אחד בארץ, דער עם ישראל אויך אין
דער ערדיישער וועלט איז פארבונדען מיט ה' אחד, הש"ת מאכט
פון רוחניות גשמיות, און דער עם ישראל מאכט פון גשמיות
רוחניות.

תורת ربינו

בשיחת ש"פ וארא תשלה"ה [שיחוק תשלה"ה ע' 311] אמר ربינו:
"דער עניין או גשמיות ווערט א כל' צו עצמות, וואס דאס איז דורך
דען וואס מיטוט אויך אין די גשמיות כפי הכוונה, איז די גשמיות
בליבט א מזיאות, אבער סוערט נתבטל מגשמיותו (וואס דאס
ווערט דורך דערויף וואס נעשה דם ובשר כבשו) וואס דאס טוט
מען אויך דווקא דורך ראי' און ניט דורך-רוחניות—שכל ד.ה. איז
דער גשמי מצד עניין דערהערט און ווערט בטל, וואס דאס איז
דער עניין פון עיקר שכינה בתחתוניהם היהת, און דאס איז דער
גראנטער חיבור שני הפלים וואס סקאן זיין".

מקור

מצין רבינו "פארפענהיים. ד' מנא צ"ג." [אג"ק ח"ג ע' תקנג]:

בעזרתו ית' לעולם לא אשכח אותה שמה תורה תרנ"ד, באחת
שיחות הקודש [בה"י: "התוצאות"] אשר הויל הוד כ"ק
אמו"ר הרה"ק זוקלה"ה נגמ"ז ז"ע לשוחח ברבים, אמר זהה
הלשון: איצטער איז עת חדוה למלעה, דער אויבערשטער ב"ה
פרײט זיך מיט זינע קעסט קינדער. די תורה איז בטו של הקב"ה,
והיא מאורסה לישראל. כאמור מורה קהילת יעקב, און ימולט
זינען ישראל קעסט קינדער, כאמור ונתני גשמיים, הקב"ה זאגט
ונתני גשמיים איך ועל איך געבען אייערע גשמיות, נאר איהר
קינדער זאלט פון די גשמיות מאכען רוחניות. הקב"ה ברא את
העולם וכל הדברים הגשמיים מאין ליש, און אידען דארפער
מאכען מיש לאין, פון די גשמיות [בה"י מוסיף: "מאכען"]
רוחניות, און דעם גשמי מאכין א כל' פאר רוחניות, דאס איז א
חוות גברא, און דעם איז מהויב כאו"א בפרט." הערט אידען.
דער אויבערשטער ב"ה איז סוף עצמותו ומהותו הבל' גבול האט
זיך בכוכב מצמצם גיוען אין מודה וגובל. האט בעשאפען עלמות
רוחניים, און האט באשאפען עולום גשמי מיט נבראים בעלי גבול,
און די נשמות ואס געפינען זיך אין די העכסטע עלמות רוחניים,
שיקט זי הש"ת אראפ אין דעם עולם הגשמי בכי אויך מאכען
פון גשמי רוחניות און מאכען דעם גשמי א כל' צו רוחניות. די
עבודה מאכען פון גשמיות רוחניות, און מאכען דעם גשמי א כל'
צו רוחניות, די עבודה מזו יעדער איד דורךפערן אין עבודה
בפועל, הון אין זיך און הן בזולתו. נאר די עבודה גופה קומט מצד
צוווי סבות אהבה און יראה. פראן דער ואס איז זהיר למצות און
אי מערר דעם אנדרען ער זאל זיין א זהיר למצות וילע ער איז
אי ריא שמים, און עס איז פראן דעם ואס ער איז א זהיר למצות און
אי מערר דעם אנדרען ער זאל זיין א זהיר למצות וילע ער איז

לע"ג

הת' מאיר יעקב פייול ע"ה

בן - יבלחט"א - ר' מרדכי שליט"א

לייבאוועצקי

נקטר בימי עולםיו ד' אדר שני השנה